UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
SEP 23 1919

Published and distributed under permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

"SANDARA"
Leidžia kas ketvergas
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kitose viešpatystėse $2.50
"SANDARA,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

"SANDARA"
Published Every Thursday
By the Lithuanian National League of America.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.00
To Foreign Countries $2.50
"SANDARA,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 38 Tel. South Boston 52015. South Boston, Mass., Rugsejo (Sept.) 18 d. 1919 m. **Metai VI.**

Lietuvos Valdžia Nenori tartis su kolčakiniais.

KOLČAKO DELEGACIJA LIETUVOJ.

Christian Science Monitor, rugs. 16, gavo žinią iš Londono, kad rugsėjo 8, 1919, admirolo Kolčako delegacija nuvyko Lietuvon ir prašė, kad Lietuvos valdžia leistų Kolčakui grupuoti armiją Lietuvoje prieš Rusijos bolševikus. Lietuvos valdžia netik atmėtė prašymą, bet prisakė Kolčako atstovams kaip galint greičiau išsinešdint iš Lietuvos.

BALTIKO PROVINCIJŲ KONFERENCIJA.

Telegramos iš Europos praneša, kad Mintaujoje atsidarė Konferencija Lietuvos, Latvijos, Ukrainos ir Estonijos atstovų sudarymui artimesnių prekybos ryšių tarp šių keturių valstybių. Šios valstybės paskui darys prekybines sutartis su Švedija, Norvegija ir kitomis šalimis.

ANGLIJA PERSEKIOJA AIRIUS.

Anglijos valdžia panaikino Airijos parlamentą Dublinę ir padarė daugybę kratų visoj Airijoj. Perkratytos visos sinn-feinerių raštinės ir paimta daug literaturos.

KILS PLIENO DARBININKŲ VISUOTINAS STREIKAS.

Plieno darbininkų komiteto pirmininkas John Fitzpatrick Chicagoje užreiškė, kad visi plieno industrijos darbininkai išeis į streiką rugsėjo 22, 1919.

Dvidešimts keturių internacionalių plieno industrijų darbininkų unijų atstovai tarėsi Washingtone pereitą ketvergą ir vienbalsiai nutarė streikuoti, kadangi kompanijos neišpildo darbininkų reikalavimų.

ITALAI UŽĖMĖ FIUME.

Italijos armija nepaisydama Jugo-Slavų protestų užėmė Fiume uostą. Iš Monfalcone 40 Italijos šarvuotų automobilių su granadierais po vadovyste kapitono Gabriele d'Annunzio daro savo patvarkymus šiame Jugo-Slavams priklausančiame mieste.

LAIKRAŠTININKŲ STREIKAS.

New Haven, Conn. sustreikavo visų 4 dienraščių bendradarbiai, skaičiuje 54 žmonių. Kadangi leidėjai neišpildo jų reikalavimų, tat jie pradėjo leist savo laikraštį.

NUMIRĖ LEONID ANDRIEJEV.

Rugsėjo 16, gauta žinia iš Suomijos, kad ten Mustamaikos miestelyje numirė garsus rusų rašytojas Leonid Nikolajevič Andriejev. Laike orinio laivyno mušio krito bomba ties jo vasarnamiui ir jo širdis truko iš išgąsties.

Andriejevas pradėjo savo literatinę karjerą bendradarbiaudamas viename Orlo laikraštyje. Jis yra pasižymėjęs beletristas-simvolistas ir dramaturgas. Žymiausios jo dramos "Anatema", "Dni našej žizni", "K zvezdam" ir kit. Kaipo rašytojas ir priešininkas mirties bausmės jis pasistatė sau amžiną paminklą "Apysaka apie septynis pakartuosius."

WILSONAS VAŽINĖJA.

Prezidentas Wilsonas važinėja po Suvienytų Valstijų miestus ir sako agitacijines prakalbas už tautų lygą. Dabar Wilsonas iš Oregon valstijos nuvyko į California.

AMERIKOS PAŠALPA LIETUVAI.

(Telegrama "Sandarai")

Washington, D. C.
Rugsėjo 15, 1919.

Amerikos Raudonasai Kryžius pranešė Lietuvių Egzekutyviam Komitetui, kad paskirtos maisto, vaistų ir drabužių reikmenos Lietuvai, Latvijai ir Estonijai tapo padaugintos. Pirmiaus buvo skirta už $270,000, o dabar padidinta reikmenų skaičius iki $500,000.

Vinikas.

KOLČAKINIAI PASIDAVĖ BOLŠEVIKAMS.

45,000 Kolčako kareivių pasidavė bolševikams Sibire, netoli Orsko, Turgajaus oblastyje.

Britanijos kariuomenė pradeda traukties atgal Šiaurinėje Rusijoje.

AMERIKIEČIŲ DAIKTAI LIETUVAI.

Iš Paryžiaus pranešat mums lepos 23 d.: Nuo liepos 12—19 dienos Lietuvių karo misija ir susik. minist. atstovas inž. Strebeika buvo nuvykę į Gievres ir perėme iš esančio ten amerikiečių liogerių šiuos daiktus, parduotus amerikiečių lietuviams:

35,000 frenčių ir kelinių (viršutinių) kareiviams,
13,000 guminių batų,
20,000 ilgų (odinių) batų,
20,000 odinių diržų (apsijuosti),
ir kitų mažmožių iš viso 38 amerik. vagonus.

Visi tie daiktai yra siunčiami į La Rochelle-Palice uostą, kur yra nusamdyti sandeliai ir iš ten bus vežami į Lietuvą.

Be to, šiomis dienomis Gievres'e ir St. Nazaire bus perimta:

35,000 apsiaustų (paltų),
500,000 merik. sv. (1 ir ketvirtd. musų sv.) tabako kareiviams,
100,000 amerik. svarų konservų.

Dr. J. Šliupas 18 liepos d. buvo nuvykęs į Amerik. sandėlį St. Nazaire, iš kur bus perimta įvairių medikamentų ir ligoninės pabuklų iš viso apie 2 mil. markių.

Rugpj. 7, Dr. Šliupas atvyko į Kauną iš Paryžiaus.

LENKŲ DARBAI.

Š. m. liepos 27 d. Šuolių sodžiuj, (Kaišedorių apsk.) buvo lietuvių ir lenkų žvalgų kova. Lenkai nelaimėjo, ir apmaudą gieždami, uždėjo tam sodžiui 6,000 rublių kontribuciją, kad sodžius lenkams nepranešęs, jog jame lietuvių kariuomenės buvo. Sodžiaus gyventojai, protestuodami dėl tokio neteisingo baudimo, kreipės į lenkų karo valdžią Semeliškėse, reikalaudami panaikinti tą pabaudą, bet gavo atsakymą, kad jie dar didesnės bausmės verti.

Kadangi tai nieko negelbėjo, tai Šuolių sodžiaus gyventojai padavė protestą Anglų karo misijos vadui Kaune, kur išrodoma pabaudos neteisėtumas, reikalaujama ji atšaukt ir atlyginti visi lenkų padaryti nuostoliai, ir galų gale įsakyti lenkams iš Lietuvos žemių visiškai išsikraustyti.

Kaune įsikurė muzikos ir dramos mokykla. Dramos mokina artistas A. Sutkus, o muzikos —komp. J. Talat-Kelpša.

"Gyvenime yra sunkiausia gyvent ir nemeluot—ir savo melams netikėt."

Dostojevskij.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

MOKYTOJAMS IR MOKYTOJOMS.

Netrukus ketinama atidaryti visa eilė viduinių (II laipsnio prad.) mokyklų praktikos pobudžiu ketverių metų ir kliasų kursu ne mažesnių, kai 5 gimnazijos klasių.. Jose bus mokoma paprastųjų bendrojo mokslinimo dalykų: aritmetikos, geometrijos, algebros, prigimties mokslų, geografijos, istorijos, pajišybos, muzikos, rankų darbų ir be valstybinės kalbos dar bent vienos didžiųjų tautų kalbų—vokiečių, anglų, francuzų; prie šių bendrojo kurso dalykų, taikantis vietos reikalams, bus mokoma ir grynai praktikos mokslo: ar žemės ukio, ar sąskaitybos, ar kurio kito amato. Šiam reikalui ieškoma mokytojų, kurie prašomi tuojau pasiskelbti Pradžios Mokslo Departmente, nurodant kas ką yra išėjęs ką galėtų dėstyti ir kur norėtų mokytojauti.

Tokių mokyklų tuo tarpu ketinama atidaryti šiose vietose: Alytoje, Jonavoje, Joniškėly, Joniškyj, Suvalkų Kalvarijoje, Kaune, Kėdainiuose, Kelmėje, Krekenavoj, Kuršėnuose, Malėtuose, Mažeikiuose, Panevėžyje, Raguvoje, Sedoje, Šančiuose, Šiauliuose, Širvintuose, Šėtoje, Tauragėje, Tryškiuose, Ukmergėje, Varėnoje, Varniuose, Vilkijoje, Veisėjuose, Žiežmariuose, jei kai kuriose čia įvardytose vietose tokioms mokykloms įsteigti pasirodytų tinkamų sąlygų nėsant, tai jos bus keliamos kitur.

7.VII.19. Kaunas. A. Virelūnas.

"Vilkolakio" kurtuvės.

Šeštadienio vakarą "Vilkolakis" savo rumuose kėlė kurtuves. Apsilankė daugelis svečių, be poetų, muzikų ir kitos rušies dailininkų, "Vilkolakį" teikėsi aplankyti Valstybės prezidentas A. Smetona, Valst. Tar. pirmininkas, S. Šilingas, Min. Kabinėto Pirm. M. Sleževičius su savo kolegomis, daugelis karininkų ir šiaip dailės dvasios žmonių iš Kauno ir iš provincijos. "Vilkolakio" Rumų vidaus sienos papuošta įvairiomis scenomis iš jo lankytojų buties, "Vilkolakio" erbu vilku dail. Jamonto darbo ir "Vilkolakio" vaidilos B. Struogos gigantišku portretu dailininkės Dubeneckienės darbo.

St. Šilingas dailia kalba sveikino naujai besikuriantį "Vilkolakį" ir pabriežė jo svarbą visuomenės, tautos ir valstybės gyvenime. J. Vaickaus trupos artistai padeklamavo musų klasinės poezijos kurinių.

Po to poetai P. Sruoga, Vaitkus, V. Bičiunas, F. Kirša, K. Binkis, Sof. Čiurlionienė skaitė naujosios poezijos.

Muzikos dalį atliko solistės Vaičkienė ir Nezabitauskaitė Galaunienė, kompozitorius Talatas Kelpša, P. Čiurlienė ir smuik. sol. Leškevičius.

Kitas kurtuvių dalis atliko buterbrodai, vištiena, rotveinas, valsas, suktinis ir kiti dalykai.

Po dvylikos svečiai išsiskirstė.

LAIŠKAS Į "LIET." REDAKCIJĄ.

Žydai mokinasi lietuvių kalbos.

Gerbiamasai Redaktoriau!

Prašau įdėti jusų laikraštin keliolika žodžių:

Jau daug kartų aš norėjau pirkti lietuvių-rusų žodynų, bet niekur negavau. Tokių, kaip aš, matyti Kaune yra labai daug. Tikrai mums norintiems gerai išmokti valstybės kalbą, tiesiog negalima. Tikiu, kad Švietimo Ministerija priims mano žodžius ir artimiausioj ateity išleis tokį žodyną.

Su pagarba

E. Berkavičius.

Kaunas, rugpiučio 4 d. 1919 m.
(Kauno "Lietuva")

Bostono

Policijos Streikas.

Norėdami gyvenimo sąlygų pagerinimo, norėdami prisidėt prie Amerikos Darbo Federacijos Bostono policistai pradėjo organizuoties. Devyniolika policistų tapo nubausta už prisidėjimą prie unijos. Taigi rugsėjo 9, 5:45 v. p. p. visa Bostono policija išėjo įstreiką ir dabar tebestreikuoja.

Sustreikavo policistai. Jie paskelbė kovą savo išnaudotojams, t. y tiems savo išnaudotojams, kuriuos užtardami, kuriems nuolankaudami policistai "karžygiškai" daužydavo galvas streikuojantiems industrijos darbininkams. Policistai nežiurėdavo teisybės, bet kaip žvėrys daužydavo pailsusius, išbadėjusius darbininkus, streiko pagelba reikalaujančius sau didesnio duonos kąsnio už sunkųjį darbą.

Šis policistų streikas bus labai gera lekcija policistams: jie pamatys, kad jie buvo kapitalo įrankiai; jie dabar supras, kad jie negerai darė persekiodami streikuojančius darbininkus ir visokius sabatažus jiems primesdami. Gal nuo konflikto visos Amerikos policija kitaip atsineš

Naudojimasis Proga.

Vos tik policija padėjo į šalį buožes, kaip prasidėjo baisios orgijos gatvių pakampėse ir viešumoj.

Bostono piliečiai "skubina naudoties laisve" ir... ritinėja "krapsus", lošia "twenty one", mėto pinigus į viršų ir spėja kuria pusia atsivers. Tokis naudojimasis laisve didžiausiu gyvumu apsireiškė ant visų plecių, ant plačiausių šalygatvių, ties šviesiausiomis lempomis. Tuose "gėmuose" viešai dalyvavo ir jureiviai.

Vagystės.

Bostono ir apielinkės vagiliai automobiliais veže ir maišais ant pečų gabeno iš krautuvių prekes, ypač rubus ir avalinę. Juos sulaikyt gyventojai negalėjo, nes vagys buvo apsiginklavę. Sakoma, daug vagių profesionalų pribuvo net iš New Yorko. Pirmos nakties nuostolius anglų laikraščiai apskaito $200,000.00.

(Seka ant 8 pusl.)

A.L.T.S. Reikalai.

Musų Reikalavimas Tai Jusų Pačių Organizacijos Tvarka.

Vasaros laiku keletas kuopų vistiek apreiškusios savo veiklumą: jos rengusios išvažiavimus-piknikus, reguliariai laikiusios susirinkimus ir nariai yra pilnai užsimokėję. Bet su daugelis kuopų buvę ir atbulai. Per tai daugelis narių nėra apsimokėję. O neapsimokėjusiems nariams yra musų organizacijos seimų išdirbtos taisyklės, kad nariai neužsimokėję per 3 mėnesius negali gauti organo "Sandaros" ir yra suspenduotais.

Šiuo tarpu esiu išsiuntęs visoms kuopoms lakštus, kuriuos kuopų sekretoriai gavę, šaukite susirinkimus ir viešai skaitykite tuos lakštus ir laiškus. Nuo neužsimokėjusių narių iškolektuokite mokestis ir tuojau prisiųskite Centran. Tą padarydami pagelbėsite Centrui tvarką turėti jusų organizacijoj, tuomi priduosite gyvumą savo organizacijai ir saviškiai kuopai.

Bus palaukta jusų pastangų koki sąvaitė-kita, bet vėliaus neužsimokėję nariai laikraščio organo "Sandaros" negausite. Bus sulaikyta. Ir žinokite kodel tapo sulaikyta. Suspenduotų ir iš brauktų narių lakštas vėliau bus skelbtas "Sandaroje", tai persitikrinsite.

Vyrai ir moters, sandariečiai! Mes laukiame jusų pastangų ir patįs stengiamės jus pasiekti. Griebkimės už darbo! Pirmiausiai susitvarkykime savo organizacijos reikaluose.

Su pagarba

Jonas Kerdiejus,
ALTS. Sekretorius-Administ.

Nominacijų Pasekmės.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Centro Valdybon 1920 m. Nominuoti Kandidatai.

1. kp. Brooklyn, N. Y. nominuoja šiuos kandidatus —

Ant Pirmininko:

Kazys Makarevičius iš New Haven, Ct. 15 balsų.

Ant Vice-Pirmininko:

J. O. Širvydas iš Brooklyn, N. Y. 5 bals.; A. M. Martus iš Brooklyno, 10 bal.

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš So. Boston, Mass. 5; J. Ambraziejus iš Brooklyn, N. Y. 10 bals.

Ant iždo globėjų:

A. Dyčmonas iš Brooklyn, N. Y. 15 bals. V. Struogis iš Brooklyn, N. Y. 15 bals.; J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 5 bals.

5 kp. Baltimore, Md.

Ant pirmininko:

J.Lopato iš Wilkes Barre, Pa. 8; R. Karuža iš New York, N. Y. 5; P. Purvis iš Brooklyn, N. Y. 5.

Ant Vice-Pirmininko:

J. Lutkauskas iš Jersey City, N. J. 7; S. Vitaitis iš New York, N. Y. 6; Dr. Bacevičius, N. J. 6.

Ant Iždininko:

P. Lazauskas iš Baltimore, Md. 19.

Ant Iždo Globėjų:

P. Jaras iš Baltimore, Md. 9;
A. Kurelaitis " 6;
J. Naurucevičius " 8;
M. Bartuškienė " 5;
Dr. Klimas iš Philadelphia, Pa. 4; J. Ambraziejus iš Brooklyn, N. Y. 4.

7 kp. So. Boston, Mass.

Ant pirmininko:

K. Šliupas iš Scranton, Pa. 29; Pius Žuris iš Montello, Mass. 11; Živatkauskas iš Scranton, Pa. 1.

Ant Vice-Pirmininko:

J. Tuinila iš S. Boston, Mass. 9; P. Tiškinas iš Waterbury, Conn. 13; A. Denbinas iš So. Boston, Mass. 14; V. Jokubynas iš Cleveland, Ohio 3.

Ant Iždininko:

K. Pratapas iš So. Boston, Mass. 19;K. Makarevičius iš New Haven, Conn. 13; K. Jurgeliunas iš So. Boston, Mass. 6; P. Bartkevičius iš Cambridge, Mass. 2.

Ant Iždo Globėjų:

J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 24; F. Žuris iš Montello, Mass. 17; K. Jurgeliunas iš S. Boston, Mass. 11; S. Norkunas iš So. Boston, Mass. 10; S. Mockus iš S. Boston, Mass. 10; P. Bartkevičius iš Cambridge, Mass. 3.

9 kp. Cambridge, Mass.

Ant pirmininko:

A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 16.

Ant Vice-Pirmininko:

V. K. Račkauskas iš New York, N. Y. 16;

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš So. Boston, Mass. 16;

Ant Iždo Globėjų:

P. Bartkevičius iš Cambridge, Mass. 16; K. Sangaila iš So. Boston, Mass. 13; P. Kazlauskas iš Montello, Mass. 16.

10 kp. New Haven, Conn.

Ant pirmininko:

Prof. K. Šliupas iš Scranton, Pa. 10.

Ant Vice-Pirmininko:

A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 10.

Ant Iždininko:

K. A. Makarevičus iš New Haven, Conn. 10.

Ant Iždo Globėjų:

M. J. Vokietaitis iš New Haven, Conn.10; J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 10; M. Stakėnas iš Brooklyn, N. Y. 10.

11 kp. Waterbury, Conn.

Ant pirmininko:

Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa. 2; Prof. K. Šliupas iš Scranton, Pa. 8; Inž. P. Žuris iš Montello, Mass. 2.

Ant Vice-Pirmininko:

A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 14.

Ant Iždininko:

A. Povilaika iš Waterbury, Conn. 7; K. Jurgeliuans iš S. Boston, Mass. 5; K. Makarevičius iš New Haven, Conn. 2.

Ant Iždo Globėjų:

J. Kavaliauskas iš Boston, Mass. 12; A. Ivaškevičius iš S. Boston, Mass. 12; J. Kerdiejus iš So. Boston, Mass. 12; F. Žuris iš Montello, Mass. 12; Ona Kerdiejienė iš So. Boston, Mass. 12.

12 kp. Lawrence, Mass.

Ant pirmininko:

P. J. Žuris iš Montello, Mass. 5; Dr. Graičiunas iš Chicago, Ill. 7.

Ant Vice-Pirmininko:

Dr. Graičiunas iš Chicago 7; K. Šnuolis iš Detroit, Mich.6.

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš S. Boston, 13.

Ant Iždo Globėjų:

K. Makarevičius iš New Haven, Conn. 2; J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 3; P. Jaras iš Baltimore, Md. 3; K. Semaška iš Rochester, N. Y. 2; A. Mikalauskas iš New Britain, Conn. 3.

15 kp. Bridgeport, Conn.

Ant Vice-Pirmininko:

Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa. 15.

Ant pirmininko:

A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 13.

Ant Iždininko:

K. Makarevičius iš New Haven, Conn. 15.

Ant Iždo Globėjų:

J. Rauktis iš Worcester, Mass. 12; A. Stankevičia iš Bridgeport, Conn. 15; J. Danielius iš Brooklyn, N. Y. 13.

16 kp. Worcester, Mass.

Ant pirmininko:

P. Žuris iš Montello, Mass. 5; K. Šliupas iš Scranton, Pa. 3.

Ant Vice-Pirmininko:

P. Žuris iš Montello, Mass. 5; S. Vitaitis iš New Yorko. 4.

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš S. Boston, 7; M. Paltanavičius iš Worcester, Mass. 2.

Ant Iždo Globėjų:

S. Vitaitis iš New York, N. Y. 5; J. Baniulis iš New York, N. Y..6; J Strimaitis iš New York, N. Y. 2; J. Norkunas iš Montello, Mass. 3.

19 kp. Newark, N. J.

Ant pirmininko:

A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 25.

Ant Vice-Pirmininko:

V. Ambrozevičius iš Newark, N. J. 25.

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš S. Boston, Mass. 25.

Ant Iždo Globėjų:

V. Lesčinskas iš Newark, N. J. 25; J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 25.

21 kp. Rochester, N. Y.

Ant pirmininko:

Prof. K. Šliupas iš Scranton, Pa. 3; P. J. Purvis iš Brooklyn, N. Y. 2.

Ant Vice-Pirmininko:

J. Liutkauskas iš Brooklyn, N. Y. 3; A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 2.

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš S. Boston, Mass. 5.

Ant Iždo Globėjų:

J. Sekevičia iš Lawrence, Mass.5; Z. Jankauskas iš Lawrence, Mass. 5; P. Žuris iš Montello, Mass. 5.

24 kp. Montello, Mass.

Ant pirmininko:

Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa 8; P. J. Žuris iš Montello, Mass. 7; A. J. Jokubaitis iš Montello, Mass.1.

Ant Vice-Pirmininko:

P. J. Žuris iš Montello, Mass. 7; J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 5; F. Žuris iš Montello, Mass. 2; A. J. Jokubaitis iš Montello, Mass. 2.

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš S. Boston, Mass. 15; J. Kerdiejus iš So. Boston, Mass. 1.

Ant Iždo Globėjų:

A. J. Jokubaitis iš Montello, Mass. 12; F Žuris iš Montello, Mass. 9; J. Samsonas iš Montello, Mass. 5; J Kerdiejus iš So. Boston, Mass. 4; J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 3; B. Juodris iš Montello, Mass. 2.

25 kp. Chicago, Ill.

Ant pirmininko:

V. Jankus iš New York, N. Y. 4;R Adžgis iš Chicago, Ill.3; Dr. A. L. Graičiunas iš Chicago, Ill.3; J. Lopatto iš Wilkes Barre, Pa. 1; J. O. Širvydas iš Brooklyn, N. Y. 1.

Ant Vice-Pirmininko:

M. J. Damijonaitis iš Chicago, Ill. 8; J. Ambraziejus iš Brooklyn, N. Y. 2; R. Adžgis iš Chicago, Ill. 1; Dr. A. L. Graičiunas iš Chicago, Ill.1.

Ant Iždininko:

P. Bartkevičia iš Cambridge, Mass. 11; V.Ambrazevičius iš Newark, N. J. 1.

Ant Iždo Globėjų:

K. Makarevičius iš New Haven, Conn. 7; Z. Jankauskas iš Lawrence, Mass. 5; J. Danielius iš Brooklyn, N. Y. 5; M. J Damijonaitis iš Chicago, Ill. 1; S. Volančauskas iš Chicago, Ill. 1; V. Česna iš Baltimore, Md. 1; Just. Kulis iš Chicago, Ill. 1; V. Ambrazevičius iš Newark, N. J. 1.

29 kp. Detroit, Mich.

Ant pirmininko:

Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa. 3; A Martus iš Brooklyn, N. Y. 1; B. Balutis iš Chicago, Ill. 3.

Ant Vice-Pirmininko:

R. Adžgis iš Chicago, Ill. 2; Z. Jankauskas iš Lawrence, Mass. 1; A Martus iš Brooklyn, N. Y. 4.

Ant Iždininko:

A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass. 7.

Ant Iždo Globėjų:

Ivanauskas iš Boston, Mass. 1; J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 4; K. Makarevičius iš New Haven, Conn. 2; Dr. Klimas iš Philadelphia, Pa. 3.

35 kp. Racine, Wis.

Ant pirmininko:

Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa. 4.

Ant Vice-Pirmininko:

A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 4.

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš S. Boston, Mass. 4.

Ant Iždo Globėjų:

J. Sekis (Sekevičius) iš Lawrence, Mass. 4; K. Makarevičius iš New Haven, Conn. 4.

49 kp. Lowell, Mass.

Ant pirmininko:

Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa 8; J. Lopata iš Wilkes Barre, Pa. 6; P. J. Žuris iš Montello, Mass. 9.

Ant Vice-Pirmininko.

J. Sekevičius iš Lawrence, Mass. 10; P. Tiškinas iš Waterbury, Conn. 9; J. Kerdiejus iš So. Boston, Mass. 10.

Ant Iždininko:

A. Čižauskas iš Montello, Mass. 7; K. Jurgeliunas iš So. Boston, Mass. 8; K. Pratapas iš So. Boston, Mass. 10.

Ant Iždo Globėjų:

O. Ramanauskienė iš Lawrence, Mass. 10; P. Bartkevičia iš Cambridge, Mass. 10; M. Stakėnas iš Gardner, Mass. 10; Dr. Graičiunas iš Chicago, Ill. 10; M. Butkus iš Waterbury, Conn. 10; S. Norkunas iš So. Boston, Mass. 10.

50 kp. Canton, Mass.

Ant pirmininko:

Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa 6.

Ant Vice-Pirmininko:

A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 6.

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas iš S. Boston, Mass. 6.

Ant Iždo Globėjų:

J. Kerdiejus iš So. Boston, Mass. 6.

64 kp. Binghamton, N. Y.

Ant pirmininko:

J. Lopatto iš Wilkes Barre, Pa. 8.

Ant Vice-Pirmininko:

J. Strimaitis iš New York, N. Y. 4; V. K. Račkauskas iš New York, N. Y. 4.

Ant Iždininko:

J. O Širvydas iš Brooklyn, N. Y. 5; K. Jurgeliunas iš So. Boston, Mass. 3.

Ant Iždo Globėjų:

J. Ambraziejus iš Brooklyn, N. Y. 8; K. Šnuolis iš Detroit, Mich. 8.

57 kp. Union City, Conn.

Ant pirmininko:

K Šliupas iš Scranton, Pa. 18; Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa 10; P. Žuris iš Montello, Mass. 8.

Ant Vice-Pirmininko:

A. Martus iš Brooklyn, N. Y. 36.

Ant Iždininko:

K. Makarevičius iš New Haven, Conn. 25; A. Povilaika iš Waterbury, Conn. 5; J. Pocius iš Union City Conn. 6.

Ant Iždo Globėjų:

J. Kerdiejus iš So. Boston, Mass. 25; Ona Kerdiejienė iš So. Boston, Mass. 27; J. Kavaliauskas iš Boston, Mass. 24; K. Norkus iš So. Boston, Mass. 32; K. Jurgeliunas iš So. Boston, Mass. 29; J. P. Tuinila iš S. Boston, Mass. 26.

KIEK KURIS VISO BALSŲ GAVO.

Ant Pirmininko:

K. Šliupas	79
Dr. Šliupas (Europoje)	48
P. Žuris	47
A. Martus	42
J. Lopatta (ne narys)	23
K. Makarevičius	15
Dr. Graičiunas	11
P. Purvis	7
R. Karuža	5
B. Balutis	3
R. Adžgys	3
A. Jakubaitis	1
Živatkauskas (ne narys)	1
V. Jankus	4

Ant Vice-Pirmininko:

A. Martus	99
V. Ambrazevičius	25
P. Tiškinas	22
V. K. Račkauskas	20
J. Sekevičius	15
A. Denbinas	14
P. Žuris	12
J. Liutkauskas (ne narys)	10
S. Vitaitis	10
J. Kerdiejus	10
Dr. Graičiunas	8
M. J. Damijonaitis	8
Dr. Bacevičius	6
J. Širvydas	5
J. P. Tuinila	9
J. Strimaitis (ne narys)	4
V. Jokubynas	3
F. Žuris	2
A. Jokubaitis	2
R. Adžgys	3
J. Ambraziejus	2
Z. Jankauskas	1
K. Šnuolis	8

Ant Iždininko:

K. Jurgeliunas	108
K. Makarevičius	65
K. Pratapas	29
P. Lazauskas	19
P. Bartkevičius	13
A. Povilaika	12
J. Ambraziejus	10
A. Čižauskas	7
A. Ramanauskas	7
J. Pocius	6
J. Širvydas	5
M. Paltanavičius (ne narys)	2
J. Kerdiejus	1
V. Ambrazevičius	1

Ant Iždo Globėjų:

J. Sekevičius	83
J. Kerdiejus	47
K. Norkus	44
K. Jurgeliunas	40
O. Kerdiejienė	39
F. Žuris	38
J. Kavaliauskas	36
P. Bartkevičia	29
J. P. Tuinila	26
V. Lesčinskas	25
S. Norkunas	20
M. Stakėnas	20
J. Danielius	18
P. Kazlauskas (ne narys)	16
K. Makarevičius	15
A. Stankevičius	15
A. Dyčmanas	15
V. Struogis	15
K. Sangaila	13
J. Rauktis	12
A. Ivaškevičius	12
J. Ambraziejus	12
A. J. Jokubaitis	12
A. Jaras	12
Dr. Graičiunas	10
M. Butkus	10
S. Mockus	10
M. J. Vokietaitis	10
Z. Jankauskas	10
O. Ramanauskienė	10
K. Šnuolis	8
J. Naurucevičia	8
Dr. Klimas (ne narys)	7
J. Baniulis	6
A. Kurilaitis	6
S. Vitaitis	5
J. Samsonas	5
M. Bartuškienė	5
P. Žuris	5
J. Norkunas (ne narys)	3
A. Mikalauskas (ne narys)	3
K. Semaška	2
J. Strimaitis (ne narys)	2
B. Juodris	2
Ivanauskas (ne narys)	1
J. Kulis	1
V. Ambrazevičius	1
M. J. Damijonaitis	1
S. Volančauskas	1
V. Česna	1

Nominacijų blankos tapo peržiurėtos komisijos, kuri sudaryta iš 3 ALTS. narių: K. Sidabras, J. Palionis ir L. Stasiulis. Man atkreipus į ALTS. Nauj. Angl. Apskričio suvažiavimą ir paprašius, kad ši komisija butų parinkta, taip ir buvo padaryta.

Nekurių kuopų balsuojant nekurius kandidatus užrašyta "vienbalsiai". Vietoj to "vienbalsiai" čia yra užrašyta tiek balsų kiek balsavimuose mums matėsi dalyvavusiųjų. Kandidatai ne nariai ar tai nekuomet nebudami nariais ar tai iš priežasties nesimokėjimo mėnesinių mokesčių, ir yra pažymėti "ne nariais".

J. KERDIEJUS,
ALTS. Sekretorius.

NAUJI NARIAI
įstoję į ALT. Sandarą.

Providence, R. I. Nauja kuopa No. 68. P. GrišKevičius, S. Daliukas, Z. Lukšys, P. Sinkevičius, S. Urbonas, V. Bankauskas, J. Danilevičius, A. Aliukonis, P. Stavaris, A. Selila, K. Šimelionis, M. Linkevičius, K. Švedas, J. Marcevičius, M.Miškinis, V. Meciunas ir V. Maslauskas.

Valdyba: Z. Lukšys— pirm.; J. Danilevičius —vice pirm.; V. Bankauskas —užrašų sekr.; P. Sinkevičius—finansų sekr.; A. Selila—ižd.; V. Bankauskas — kuopos koresp.; K. Šimelionis ir M. Miškinis— organizatoriai.

Binghamton, N. Y. 64 kp. įstojo Antanas Kosteckis ir Juozas Klikna;

Brooklyn, N. Y. 1 kp.— Jurgis Jokubaitis.

S. Boston, Mass. 7 kp.—Povilas Simonavičius.

(Iš Raštinės Knygų).

Atskaita aukų, prisiųstų ant Sandaros vedėjų atsišaukimo del pasiuntimo Redakcijos atstovo į Amerikos Lietuvių Seimą Chicagon ir del apmokėjimo konkursinių raštų.

Aukavo šie sandariečiai:

Dr. J. Valukas $5.00; Inž. P. J. Zuris ir F. J. Zuris po $3.50; Antanas ir Ona Ramanauskai $5.00; ALTS. 24 kuopa iš Montello, Mass. $10,-00; ALTS. 9 kp. iš Cambridge, Mass. $5.00;

Po $2.00: F. Pikšris, J. Paleskis, ponia J. Jurėnienė, Masilionis, K. Jurgeliunas.

J. F. Girkontas $2.50, (kitus $2.50 mortgičiams).

Geo. Messar $1.35; Wm. Labutis $1.20.

Po $1.00: J. Pėža, J. Pašakarnis, ponia J. Vasiliauskienė, Juoz. Tamošiunas, Jonas Kirvelis, K. Šnuolis, M. Antanavičius, R. Pileckas, p-lė Veronika Apšiegaitė (ir $1 mortgičiams), Petras Jaras, E. Motiejunas, A. Tranavičius, J Butkus, J. Mitrikevičia, S. E. Vitaitis, P Kazlauskas, J. Kašiuba, V. Vinckis, P. Petronis, Antanas Butches, J Saulėnas, J Žekonis, V. Pečiukinas, J. Krikščiunas, S. Krikščiunas, J. Tanulis, K. Daubaras, B. Olšauskas, P. Bartkevičia ir K. Sidabras.

Po 50 c.: F. Kalanta, A. Zakaras, J. Jankauskas, M. Žalga, J. Kavaliauskas ir L. Dikšis.

Po 25 c.: A. Bartkevičia, P. L., W. A. W. ir J. Penackas.

Viso įėjo $81.05.

Kadangi kelionės bilietas seiman kainavo $77.00, tat liko $4.05, kuriuos skiriant honorarų apmokėjimui visas kitas išlaidas padengė žemiau pasirašiusis. Už konkursinius raštus pats savo lėšomis apmokėjau: Vincui už "Įdomių žinių" rinkinį (kuris jau perėjo per "Sandarą") $25.00. J. Kačergiui už "Kalinio Užrašus" $15.00. ir K. S. N. už raštą "Apie Rusijos Revoliuciją $10.00. Du pustarieji dalykai greit bus spausdinami "Sandaroje".

Atskaita buvo suvėlinta del tulų pasižadėjimų.

Didžiuma augščiau išvardintų tėvynainių parašė labai prielankius "Sandarai" laiškus; del vietos stokos ir užvilkinimo juos nespauzdiname, bet paliekame kaipo dokumentus — atsiliepimą sandariečių į iškilusius momento reikalus.

Dėkuodamas visiems prisidėjusiems ir prisidedantiems prie musų darbo, liekuosi

Tardamas pagarbos žodžius,

Kastantas Norkus

"Sand." red. ir delegatas atsibuvusio Am. Liet. Seimo.

Iš A.L.T.S. Kuopų.

MONTELLO, MASS.

ALTS. Kuopa Pakiło.

Rugsėjo 6, ALTS., 24 kp. surengė balių. Sandariečių priešai varė agitaciją, kad niekas neitų į balių, bet žmonių prisirinko pilna svetainė ir tai puikiausia publika, kuri dailiai linksminosi prie puikios muzikos.

Rugs. 7, ALTS. 24 kp. ir ALTS. 7 kp. iš Bostono parengė išvažiavimą tarpe Brocktono ir Bostono, kur privažiavo daugybė žmonių. Kuomet pilni trokai lietuvių važiavo dainuodami, tai farmeriai keldami rankas augštyn sveikino: "Sveiki broliai lietuviai!"

Balius ir išvažiavimas Montellos kuopai davė gryno pelno. apie $90.00, kas bus sunaudota apšvietos reikalams.

Migdulėlis.

NEWARK, N. J.

Visi Rimti Lietuviai Su Sandariečiais.

Rugsėjo 7 d., ALTS. 19 kp. parengė išvažiavimą Hunters Grove Parke. Ši vieta žinoma vietiniams ir apielinkės lietuviams; gražios pievos, žali medžiai puošia visą apielinkę. Šis išvažiavimas buvo jau paskutinis, užbaigimui sezono, nes jau prasideda baliai ir kitokios pramogos.

Svečių dalyvavo apie 300. Tėvynainių burelis iš Harrison-Kearney, taipgi keletas iš Elizabetho. Bet stebėtiniausia, kad šis susirinkimas, labai skirėsi nuo kitų: jis turi daug ypatibių, kurių nesimato kituose parengimuose,—nei triukšmo, nei blogų kalbų nesigirdėjo. Bureliai susėdę šnekučiuojasi, diskusuoja, politikos bei dailės klausimus gvildena rimtai, be jokių užsikarščiavimų.

Galima sakyti, kad parinkta apsišvietusi publika. Nesimato nei vieno karštuolio vyčio, nei jokios davatkėlės, kurie tiek daug triukšmo sukelia musų gyvenime, o nieko tobulo nenuveikia.

Žmonės vis labjau ir labjau pradeda suprasti, kad tik tautininkai demokratai eina teisingu keliu, auklėja žmonėse dorą, apšvietą ir meilę artimo. Vis daugiau žmonių pritaria sandariečių veikimui. Visi aiškiai mato, kad sandariečiai eina prie skaisčios ateities, prie laisvos Lietuvos Respublikos.

Šis pasilinksminimas sezono užbaigimui pasiliks atmintyje dalyvavusių ant ilgo laiko. Padėkos žodis priklauso rengimo kom. pp. S. Adomaičiui ir J. Zdaniui, nes jie daugiausia pasidarbavo. Vietos aptiekorius p. Vl. Leščinskas, dovanojo baksą cigarų, vertės $5.00. Kuopai liks gražiaus pelno.

Korespondentas.

Bendradarbių Balsai.

PATI SAVE PLAKA IR PATI SAU RĖKIA.

Chicagos "Lietuva" paskelbė, kad kun. Laukaitis yra prisiųstas Lietuvos vyriausybės ir su tuo tikslu jau ji kvietė jį į Pildamąjį Tarybų Komitetą, į Washingtoną, išardyti musų fondus ir tiesiog sakant pasmaugti visą amerikiečių lietuvių darbą del Lietuvos, nors tas darbas toks mažutis, suskurdęs, net gaila ir težiurėti. Bet vistiek darbas ir manome, jog jis vis kada nors sustiprės, išaugs į kuną, į milžiną.

Dabar "L-va" num. 210, iš rugsėjo 6, rašo, kad kun. Laukaitis patsai pasiaiškintų, vadinas "ar tikrai yra valdžios atstovu, ar tiktai "žiburėlio" atstovu (tame pačiame "paklause" "Lietuva" "žiburėlį" vadina "bendrove". Tai ir išmanymas!) Bet kun. Laukaitis, kad ir priliptų liepto galą, aukų "žiburėliui" nerinktų, nes "žiburėlis" yra pirmeivių savišalpos draugija (moksleivių). Bet kun. Laukaitis jeigu aukų nerenka "žiburiui" (kad "Lietuva" žinotų, primenu, kad "žiburys" kunigų įstaiga ir jo pirm. yra kun. Gustaitis. kuris irgi Amerikoje buvo ir aukas rinko. "žiburys" steigia mokyklas. Bet nereikia nusigąsti musų skaitytojams, kad "žiburys" nenaudingas. Dabar jau įvairias Lietuvos mokyklas mokytojus skiria pati Lietuvos vyriausybė, taigi kunigai negali sau kokio fanatiko klerikalo pasiskirti į "žiburio" mokyklą), tai jau kitas dalykas ir aukotojai turėtų užklausti ir žinoti, nes kun. Laukaitis greižtai nepasako, ar "žiburiui" ar kam kitam.

"Lietuva" iš savo tuščios galvos paskelbus kun. Laukaitį "Lietuvos atstovu" pati suirutes kelia, o dar gale savo paklausimo sako, kad kiti jas daro. Vargšė, pati muša ir pati rėkia.

Sandariečiai, kurie palaiko Chicagos "Lietuvą" turėtų paklausti: kas "Lietuvos" redakciją veda, ar Pius Norkus, kuris pradėjo užsiiminėti "bobų pletkais" (sandariečiai-tės atleis, tai jau įsigyvenęs pas mus priežodis) ar R. Adžgauskas, kuris augštesnės mokyklos nelankęs ir dargi lietuvių kalbos-rašybos nemoka.

J. Sekys.

(P. S. "V. L." praneša, kad p. P. Norkus iš "Lietuvos" sugrįžo prie "V. L,." ir girdėjome, kad prie "Liet." pradės dirbt p. Gedminas iš Clevelando,—**Red.**)

DRAUGIJŲ REIKALAI.

KATALIKŲ PROTESTAS PRIEŠ KLERIKALUS.

Švento Antano Draugystė iš Ansonia, Conn. pasipiktino nuolatiniais klerikalų spaudos melais ir negaunant vietos išreikšti teisybę klerikalų spaudoje jie kreipiasi prie "Sandaros" su sekančiu raštu:

Gerb. "Sandaros" Redakcija:

Mes švento Antano Dr-tės nariai prašome tamistų, kad suteiktumėt vietos jusų laikraštyje šitam protestui prieš "Darbininką" už begėdišką apšmeižimą musų dr-tės.

Kopija šito atsišaukimo buvo pasiųsta "Darbininko" Redakcijai 28 d. Liepos, 1919 m., o ne jokio atsakymo negavome iki šiai dienai. Tai mums pasirodo iš "Darbininko" tylėjimo, kad pati "D." Redakcija yra kalta ir, žinodama kad mus neteisingai apšmeižė, tai dabar nori užtylėti.

Tai del to mes norim parodyti, lietuvių kolionijoms, kokis laikraštis yra "Darbininkas" ir jo korespondentai. Tai yra melagis, apšmeižikas netik draugysčių, bet ir per savo purviną laikraštį trukdo brangų darbą dėlei Lietuvos pašelpimo ir neprigulmybės.

Protestas ir Reikalavimas.

"Darbininko" Redakcijai:

Mes, Švento Antano Dr-tės nariai, per musų mėnesinį susirinkimą 20 dieną Liepos, 1919 metuose Warcholicos svetainėj, Ansonia, Conn. turėdami 185 narius, vienbalsiai nutarėm reikalauti, kad "Darbininko" 42, numeryje žinutė iš Ansonijos, Conn., po pasirašymu "Viską Matęs" butų kuogreičiausia atšaukta.

Jusų korespondentas per No. 42 "Darbininke" neteisingai melagiškai, apšmeižė šv. Antano Dr-tę ir jos valdybą, rašydamas, kad šv. Antano Draugystės valdyba visus gerus katalikus, už nosių vadžioja ir tam panašiai.

Tai mes, šv. Antano Dr-tės nariai, reikalaujame netik atšaukti, bet ir reikalaujame, kad jųsų korespondentas prirodytų nors vieną šv. Ant. dr-tės narį, kuris nėra geru kataliku.

Antra, tegul prirodo, kaip šios Draugystės pirmininkas gali visą draugiją vadžioti už nosies, kadangi kožnas įnešimas buna apkalbamas, o po tam nubalsuojamas rankų pakėlimu.

Trečias, tegul buna prirodyta, kaip jusų korespondentas gali sakyt, kad viską matęs, kuomet sakoma, jogei korespondentas nepriguli į šv. Antano Draugystę, o musų Draugystė per savo mėnesinius susirinkimus į svetainę neprigulinčių neįsileidžia.

Tai gi mes šv. Antano Dr-tės nariai griežtai reikalaujame, kad "Darbininko" korespondentas arba "Darbininko" Redakcija atšauktų tą neteisingą, melagišką apšmeižimą ir atsakytų į augščiau minėtus tris klausimus, jei nenori amžinų melagių vardo.

Pasirašo valdyba:

Vytautas J. Šauklys, Prezidentas,
Kazys Loda, Vice Prezidentas,
Antanas V. Ulevičius, Prot. sekretorius,
Antanas Andrijauskas, Fin. sekretorius,
Petras Vailionis, Iždininkas.

D-RAS BRONISLOVAS PAVALKIS.

(1859—1918. XII. 28.)

Tai buvo garsus Mariampolės gydytojas, visoj gubernėj. Lenkų auklėtas jisai vis dėlto rašydavosi lietuviu, ir lietuvių judėjimui nesipriešino. Jo sesuo, žinoma Lietuvos darbuotoja, buvo daktaro K. Griniaus žmona. D-ras Br. Pavalkis labai buvo visų dar garbinamas, kaipo sąmoningo budo žmogus. Kuone visą savo gyvenimą išgyveno Mariampolėj, iš pradžių kaipo laisvos praktikos, paskiau dar kaipo gimnazijos gydytojas. 1914 m. pasitraukė nuo vokiečių į Rusus, laikėsi kokį laiką Petrapily, Karse, Goršačevorske palei Grozną, Mineraliniuose Vandenyse ir pagalios, gavęs ligoninę, pasimirė Kislovodske, užsikrėtęs vidurių šiltine. K. Grinius.

JAUNIMO SKYRIUS.

Tyrų Duktės.

Slėpiningi, ir galingi
ir jauni, jauni....
Einam, einam per pasaulį
mes vieni, vieni...
Ugnis—mudu, žaibai—mudu,
laimės paslaptis...
Mes pakeičiam meilės daina,
nuobodžias naktis...
Ir keliaujam dieną, naktį
vienu du ir du —
Mus pramintu, mus išmintu
tyrumos taku—
Einam, einam per pasaulį
mes vieni, vieni...
Linksmi, gražus, slėpiningi,
ir jauni, jauni....
(Kauno "Lietuva")

FRAGMENTAS.

Kai žvaigždės žemčiugus
padangėje žarstė,
Kai mėnuo spinduliais
mėlynę puošė;
Kai gėlės žydrynuos
kvepalus laistė,
Kai miškas tamsoje
gudėdamas tošė,—

Tai vis karštai mano
siela liepsnojo;
Jei dar lakštutė kur
girioj pragydo,
Tai kaipo jura nuo bangų
putojo
Ir šniurai svajonių
padangėmis sklydo...

Kai mergelės prisiminė
akutės,
Kurią aš už vis labiausia
mylėjau,
Nes giedrios jos buvo
mano žvaigždutės,
Tai del jų meilės daugiausia
išliejau...

M. Mokinys.

VII-12-19, Chicago, Ill.

GIRIOS DUKTĖ.

Laukimo Valandos.

(PAVEIKSLĖLIAI).

(Iš raštų, prisiųstų "Sandaros" **konkursui.—Red.**)

Nebuvo žodžių nei dejonės;
Nebiro ašaros, oi ne! —
Tiktai pasaulis ir jo žmonės
Išrodė kaip sapnų sapne!

Maironis.

1.

Nėra Tavęs! Vos dvylika valandų praėjo nuo Tavo buvimo—sulyg laikrodžio, bet dvylika amžių —širdies jausmais.

Stovėjau prie lango, akims lydėdama Tave, kol vakaro tamsa nepaslėpė savyje.

Laukiau, kol nepasigirdo užėsis prabėgančio traukinio vežančio Tave tolyn, vis tolyn nuo manęs.

Atsitraukiau pagalios nuo lango, su sunkia sopančia širdžia, kurios beribis skausmas perviršijo ašarų galę.

Ant grindų, šale stalo gulėjo kas tokio pilko—buvo tai viena iš Tavo pirštinių, viena iš tų, kurias dažniausiai dėvėjai mudviem einant kur, ar važiuojant.

Žiuriu į ją, ir taip brangi ji man yra taip artimai surišta su Tavim,—net jaučiu tą magnetišką šilumą Tavo rankų, ir brangų Tavo artimumą.

Bet, blikstelėjus minčiai, jog Tavęs nėra—užmirė bebalsis skausmo atdusis iš širdies veržiantis, užmirė gyvybė apsupta juodos besąmonės skraiste.

Besiskverbiantieji langan aušros spindulėliai sužadino mane iš to gilaus apmirimo.

Dasigavau dar kaip į savo kambarį, kur be jausmo, sausom akim suklupau prie lovos.

Kaip ilgai ten buvau—nežinau. Tik saulė augštai švietė ir malonia šiluma pripildė visą kambarį, kai atbudau iš to letargo.

Išėjau laukan, kur šimtai plunksnuotų giesmininkų pripildė orą gyvybės himnu.

Vienas iš jų, nutupęs netoli manęs taip linksmai pragydo, rodos ir širdužė truks jam iš begalinio džiaugsmo.

Ir, kad žinotumei, toks ramumas apėmė mane, rodos to paukštyčio giesmė lieti liejosi vilties ir suraminimo banga mano širdin.

Rodos jutau, kad kiekviena diena nežiurint kaip ilga ir nuobodi ji butų, visgi bus linksmesnė negu praėjusi, nes ant tiek sutrumpins atsiskirimo laiką ir paskirtoji diena Tavo grįžimo ant tiek artyn paslinks.

Visą rytą praleidau laukuose, vengdama susitikimo su namiškiais. Bent tą dieną noriu buti viena su savo širdgela ir jausmais.

Turiu apsiprasti su ta mintimi, jog Tavęs, mano bendradvasi nėra čia,—jog diena iš dienos turėsiu gyventi, nebeturint Tavo patarmės, nematant Tavęs, negirdžiant Tavo balso.

Paskui —vėl paimsiu gyvenimo naštą, užpildydama darbų tuštumo valandas, ir jame jei galima mėginsiu surasti ramumą.

O vienok tas laikas! Tos laukimo valandos,—kaip neišpasakytai ilgos!

II.

Jau metai praėjo!

Ir stebiuosi, kai kada, kaip galėjau pergyventi tiek ilgų nuobodžių dienų. Bet žinau! Tai Tavo laiškai, kurie it šviesos spindulėliai pertrukė gyvenimo dienos tamsą ir pridavė tą jiegą.

Kaip brangus man tie kasdieniniai Tavo laiškai! Ir koks geras Tu esi rašyti juos; taip pilni jie užimančių apsakymų savo veikimų ir kelionių, o per visas eiles bėga švelnus dvelkimas Tavo meilės.

Žinai, kai kada klausiu savęs, ar nuo tavo išvažiavimo, kartais neperėjo skersai Tavo gyvenimo kelio, kita koki moteriškė, ar kartais kita nesukėlė Tavyje bent momentariško užsiinteresavimo liepsnelės.

Skaudi ta mintis ir varau ją šalin.

Nenoriu buti pavydi—pasitikiu Tavimi, brangusis mano žmogau, bet, Tu kuris esi brangiausiu iš visų žmonių—skaudu net pamanyti, kad Tu gal randi bent kiek malonumo, ar džiaugsmo kitos moteries nusišypsojime.

III.

Ištikro kokiu optimistu Tu esi!

Tiek nepasisekimų ir vargų per pastarą metą prikentus, tečiaus skaitai save laimingu ingavęs tiek prityrimo, jog ateityje busi gudresniu ir išvengsi panašias lekcijas.

Sunku, begalo sunku buvo pakelti tą kartų užsivylimą,—jog dar metai turės praslinkti, kol Tu galėsi grįžti.

Klausi ką beveikiu, kuom pripildau tas ilgas laukimo valandas. Tu visuomet mėgai muziką, todėl muzikoj labiausiai ir lavinuos, ypač pamėgau smuikavimą, bet šį tą ir rašinėju.

Visame noriu dasiekti tobulybės laipsnį, noriu, kad Tu sugrįžęs galėtumei pasididžiuoti ir pasidžiaugti iš mano pasisekimo.

(Bus daugiau)

"SANDARA"
(Buvusi "Ateitis").
Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros oragnas.
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.00
" " (Užsieniuose) $2.50
Pavienis numeris 4c.
Agentams duodama už platinimą rabatas.

"THE LEAGUE"
The organ of the Lithuanian National League of America.
KASTANTAS NORKUS, Editor.

Yearly Subscribtion:
In the United States $2.00
Six months $1.00
To Foreign Countries $2.50
Kreipiantės rašykite:
"Sandara"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi buti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taiso ir trumpina sulig savo nuožiuros. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondecijos, eilės ir t. p.) naikinami ir autoriams negrąžinami.
"SANDARA"
366 Broadway
So. Boston, Mass.

Sutverkime Lietuvos-Amerikos Darbo Biurą.

Atėję iš Lietuvos laikraščiai parodo trukumą patyrusių žmonių Lietuvos valstybinėms įstaigoms. Lietuvoje reikalingi žmonės į pašto, telegrafo, telefono, gelžkelių, prekybinių kooperacijų, mokslo, užsieninių reikalų, teisių departmento, karines ir į visas kitas Lietuvos valstybės įstaigas.

Šiandien Lietuvoje visi žmonės dalyvauja savo šalies neprigulmybės kurime. Net žydai steigia lietuvių kalbos mokyklas, mokinasi lietuviškai ir užima Lietuvos valdininkų ar šiaip įstaigų tarnautojų vietas.

Lietuvos valstiečiai —ukininkai ir ukės darbininkai, —liuosose nuo lenkų, rusų ir vokiečių vietose, materialiai stovi neblogai, bet politiškai jiems sunku pakilti, kadangi kaime truksta visuomenės veikėjų, truksta vedėjų skaitlingai besiveriančiomis Lietuvos valstiečių kooperacijoms, truksta valsčiams mokintojų, truksta prekybos ir pramonės įstaigoms patyrusių technikos ir praktikos darbininkų.

Tokių žmonių Amerikoje yr daug ir didžiuma jų jau dabar pasirįžusi keliauti Lietuvon, kaip tik bus galima. Lietuvon važiuos žmonės netik keli arba keliolika metų atgal iš ten atvykusieji, bet Amerikoje yra gana daug čia augusių ir baigusių mokslus lietuvių, kurie taipgi norėtų apsigyventi Europoje, savo tėvų žemėje.

Dvasiniu žvilgsniu gyvenimas Lietuvoje nesulyginamai malonesnis, negu svetimijoje, o materialiu žvilgsniu naujoje Lietuvos respublikoje kiekvienas galintis ir norintis darbą dirbti žmogus taipgi turės daug geresnį gyvenimą, negu svetimijoje. Tai taipgi praneša žmonės, kurie jau šiais metais sugrįžo Lietuvon iš užrubežių.

Rašančiam šiuos žodžius neseniai teko susitikti su daugybe lietuvių Pennsylvanijos, New Yorko, New Jersey ir Massachusetts valstijose. Kiekvienas lietuvis užsimena apie grįžimą Lietuvon, pasakoja apie savo profesiją ir kapitalą ir teiraujasi, kaip jis turi pasielgti, kad atnešti naudą naujait atsistojusiai tarpe pasaulio valstybių Lietuvos respublikai, t. t. nusikračiusiai žiaurios vergijos pančius savo tėvynei.

Grįžti nenori tik atsilikusieji nuo gyvenimo tradicijų elementai. Yra ir tokių žmonių, kurie labai norėtų grįžti, bet jų gyvenimo aplinkybės šeimynos moksias, etc.—bent keliems metams juos sulaikys.

Kad grįžimas Lietuvon butų tvarkingas, kad jis neštų ne kėblumus bet laimę grįžtantiesm žmonėms ir Lietuvai — tam butinai reikalinga specialė įstaiga Amerikoje, kuri turi susinešt su tam tikromis Lietuvos respublikos įstaigomis ir gelbėti grįžtantiems.

Nelaukime kol Amerikos lietuviai važiuos Lietuvon "taip sau pasižiurėti", bet sutverkime Darbo Biurą, kuriame užsiregistruotų visi norintieji grįžti Lietuvon žmonės, paduodami visas savo kvalifikacijas.

Sutvarkykime šį klausimą taip, kad Amerikos lietuvis tuomet grįžtų Lietuvon kuomet iš Lietuvos ateis reikalavimas į Lietuvos -Amerikos Darbo Biurą tam tikram darbui žmogaus.

Gaila buvo žiurėt į sugrįžusius Lietuvon "pasižiurėti" Amerikos lietuvius vergijos laikuose: jiems tik pasižiurėt buvo galima, nes visa šalies pramonė, visų valstybinių įstaigų vedimas buvo svetimtaučių rankose. Jie tik "pasižiurėdavo", (o kiti dar smarkiai pagirtuokliaudavo) ir vėl grįždavo į mašinerijos karaliją, ir vėl pavedė čiulpt savo raumenis kapitalistiškoms dėlėms...

Grįžtantiems iš Amerikos Lietuvon žemdirbiams užteks Lietuvos žemės, nes vienuolynų, grafų, kunigaikščių ir stambių dvarininkų užgriebtos žemės šiandien jau paliuosuotos ir dalinamos bežemiams žmonėms su tam tikrais apskaitliavimais. Ukiškos mašinos, sėklos ir agronomiška pagelba taipgi teikiama Lietuvos valdžios tam tikromis lengvomis išlygomis.

Amerikoje yra lietuvių inžinierių, daktarų, advokatų, mokintojų, komercijinų specialistų— profesionalų, kurie šioje šalyje mokslą baigę. Dauguma jų atsibustų iš ištautėjimo ir vyktų Lietuvon, jeigu per tokį Darbo Biurą jiems butų užtikrintos pozicijos.

Yra tukstančiai lietuviškų šeimynų Amerikoje, kurių namuose yra pianai. Jais skambina ištautėję ir neištautėję lietuvaitės, dirbančios įvairiose šios šalies raštinėse. Jeigu nors pusė tų šeimynų parkeliautų Lietuvon, tuomet kiekviename Lietuvos kaime butų po kelis pianus, kaip kad Danijoje yra, kur liaudis gyvena laimingiau, negu kurioje nors pasaulio dalyje. Grįžtant tokioms šeimynoms Lietuvon, Lietuvos Pinigyno, Justicijos, Apšvietos, Agrikulturos, Pramonės, Užrubežio reikalų ir kitų ministerijų įstaigos turėtų pakankamai patyrusių ir nesibijančių darbo žmonių. Tokios rušies darbininkai Lietuvoje taip baisiai neišnaudojama kaip Amerikos biznio įstaigose, o pagarba už darbo atlikimą Lietuvoje atiduodama didelė ir gyvenimas ten nesulyginamai geresnis. Fiziško darbo žmonės dabar Lietuvoje taipgi geriau apmokami negu kur nors kitur.

Sutvarkius šį reikalą taip, kad Amerikos lietuviai galėtų perkelt Lietuvon savo dirbtuves, krautuves, automobilius ir tt., butų neišpasakytai didelė nauda gyvenantiems Lietuvoje ir grįžtantiems Lietuvon žmonėms.

Lietuvoje valstybinis Darbo Biuras jau gyvuoja ir daug skyrių turi. Jį veda M. Liutermoza. "Sandara" jau daro pastangas susinešti su Liet. Valstybiniu Darbo Biuru ir kitomis Lietuvos įstaigomis. Gal greit ateis reikalavimas žmonių apribotoms vietoms. "Sandaroje" taipgi pradedame registraciją žmonių norinčių važiuoti Lietuvon darbo dirbti.

Sandariečiai, tik kaip galint daugiau branginkime realį darbą ir dirbkime jį, nes nuo jo pasekmių priklauso bendra lietuvių laimė.

Apžvalga.

Pirma L. G. Drg. Auka.

Lietuvos Gelbėjimo Draugija jau pasiuntė pirmą auką Lietuvos Raudonamjam Kryžiui. Pasiųsta 12,882 frankai rugs. 8, 1919, p. Valdemaro vardu Paryžiuje.

Ši draugija veikia tik nuo Amerikos Lietuvių Seimo atsibuvusio Chicagoje, o jau tokią gražią auką pasiuntė ir greitu laiku siųs Lietuvon gydytojų ir nursių su medikamentais.

Kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoje privalo įsikurt L. G. Drg. kuopa. Kiekvienas Amerikos lietuvis privalo prie L. D. Drg. priklausyti. Gi L. D. Drg. centralė valdyba neprivalo laukti, bet privalo greičiau siųst reikalingų žmonių Lietuvon.

Už reikalavimą teisybės yra "Didysai Griekas", sako kunigas Profesorius.

Lenkijos karunuoti ir privilegiruoti parazitai fanatiškai stovi už pavergimą kaimyniškų tautų.

Lenkijos dvasiškija, kaip ir visų kitų šalių dvasiškija, eina su didikais, o darbo žmones visokiais "baubais" baugina nuo reikalavimo lygių pilietybės teisių, teisybės. Net ir šiais metais kunigai profesoriai aiškindami katalikybės mokslą tokius cudus parodo, kad tik stebėkis.

Lietuviškas vytis J. B. Šaliunas, rašydamas iš Europos "D-kui" apie "lenkų tautos supuvimą", štai ką pasako:

> "Fanatizmas — neapsakytai baisus, stačiai nėra kalbos apie toleranciją, kur vado endekai, kaip va: Vilniuje, Gardine ir kitur. Tas pat pačioje Lenkijos širdyje Varšavoj. Spauda sutartinai varo agitacijos juodą darbą prieš savo kaimynus ukrainečius, baltgudžius, lietuvus, čekus užgrobimo tikslu. Nemažai prisideda prie to viso lenkų kunigiją kuri perdem yra monarchijos remėja. Ne tik kalba, bet ir rašo. Štai pav. kun. prof. Lutaslawskio parašytos pamfletos po antgalviu: "Kaip Katalikų Bažnyčia žiuri ant Demokratybės" arba lygių teisių sako, kad kaimo žmogui, miesto darbininkui reikalauti sau tokių lygių teisių kaip kad privilegijuoti kad turi, tai girdi pildoma nuodėmė viena iš septynių didžiųjų —puikybė!.."

Nėra ko stebėtis iš profesoriaus: juk paprastas Kemėšis Worcesterio seime panašius dalykus porino.

Smetonos ir Žemaitės Paveikslai.

Žinomas musų dailininkas Jonas Šileika nupiešė Lietuvos prezidento Smetonos paveikslą —padarė dailų Lietuvos vaizdų ir žymių piešinį apie jo fotografiją. Gi rašytojos Žemaitės portretą dailininkas nupiešė spalvomis ir taip puikiai, kad išstačius šį paveikslą dailės parodoje Chicagos Coliseume visi dailės kritikai atkreipė į jį domą ir išgyrė. Pav. "Tribune" dailės kritikas sako:

> "Jono šileikos Žemaitės portretas yra senokos lietuvių rašytojos piešinys, kurios metai dar nenukamavo. Tai yra puiki budo studija. Šis paveikslas yra viens iš gražiausių, kuriuos man teko matyti parodose."

Garbė dailininkui Šileikai, kad amerikonų publika supažindinama su lietuvių daile.

Išgelbėti Lietuviai.

Lietuvos priešai nepaiso, kokios partijos lietuvis yra: Lietuvos priešai persekioja visus lietuvius, kovojančius už Lietuvos laisvę.

Atėjusieji iš Lietuvos laikraščiai praneša, kad rusai kankino savo kalėjimuose ir norėjo nužuyt daug lietuvių veikėjų. Lietuvos valdžia jau išgelbėjo iš rusų nagų šiuos lietuvius:

1. Buvęs pirmas Vilniaus komendantas lietuvis rašytojas **Liudas Gira,**
2. Liaudies sąjungos pirmininkas ir buvęs "Šaltinio" redakt. kun. **Juozas Vailokaitis,**
3. Buvusi "Lietuvos Ukininko leidėja redaktorė ir visuomenės darbininkė Felicija **Bortkevičienė.**
4. Marija **Urbonaitė** — 18 metų inteligentė iš Dusetų miestelio.
5. Buv. Vidaus Reikalų Ministeris ir Valstybės kontrolės prisiek. adv. **Vladas Stašinskis.**
6. Vilniaus seminarijos profesorius kun. **Mečislavas Rainys.**
7. Vilniaus Lietuvių Komiteto karo aukoms šelpti sekretorius kun. **Povilas Dogelis.**
8. Obelių ukio mokyklos fundatorius ir Rokiškio "Saulės" įstaigų globėjas grafas **Prezdieckis,**
9. Kazys **Radzevičius** pasižymėjęs savo darbingumu ukininkas nuo Ukmergės,
10. Simonas **Kukta** ukininkas nuo Kurklių kun. kanauninko Juozo Kuktos ir spaustuvninko Martino Kuktos brolis,
11. Mikolas **Chaleckis** prisiek. ginėjas iš Ukmergės,
12, Petras **Rutkauskas** veiklus ukininkas nuo Ukmergės,
13. Kun. profesorius Usas, Minsko seminarijos profesorius,
14. Antanas **Tumėnas**, prisiek. advokat. ir Zarasų liet. gimnazijos vedėjas,
15. Kun. Petras **Ruskys** — Rokiškio gimnazijos kapelionas.

Lietuviams stokuoja Demokratybės.

Kaune išeina du kart-savaitinis darbo žmonių tautinis laikraštis "Darbas" Iki rugpjučio mėnesio jo vardas buvo "Saulėtėkis". "Vienas Nabagas" "Saulėtekyje" nupeikė lietuvius už prisilaikymą aristokratybės, o pagyrė žydus už jų demokratiškumą sekančiai:

> "Paimkime turtingo žydo vaikus baigusius augštesnius mokslus, kurio tėvai turi kokį nors gešeftą. Vaikai yra visuomet tėvo ukės reikalų kurse; jei krautuvė, tai jie ir parduos ir suvynios, jei reiks, ir išneš; jei valgykla, taip pat aptarnaus kaip pridera. Visai kitaip pas mus, aš užeinu dažnai į vieną lietuvio valgyklą, už stalo nuolat sėdi savininko duktė ir nuo ryto lig vakaro krapšto nagus bei dantis, o veikt nič nieko neveikia; jei svečias ko paprašo, tai ji eina į virtuvę,pasako tarnaitei, ta meta kitą darbą, atėjus paima daiktą iš po jos nosies ir duoda svečiui. Toki žmonės yra išties pavojingi visuomenės parazitai, kurie tikrai minta ir mano misti svetimų darbu. Jei kuomet aplinkybėms persimainius, reikės tokiam žmogui pačiam dirbti, o jokio darbo nemoka, žinoma, visuomet atims darbą tas, kurs jį dirbo iš mažens, kurs darbo nesigėdijo."

Čia reikia pastebėti, kad geriausį demokratiškumo pavyzdį Lietuvoje galės parodyti Amerikos lietuviai, jei tik jie prisilaikys Amerikoj įgytos gyvenimo praktikos.

"Pasaulyje yra daug gimdytojų, bet mažai pavyzdingų tėvų ir motinų."

Dostojevskij.

RUSŲ GEIDULIAI.

Rusų tautininkų dienraštis "Russkoje Slovo" iš rugsėjo 8 d. š. m. įdėjo K. Sumskio, rusų pulkininko nesenai atvažiavusio Amerikon iš Sibiriaus, džiuginantį rusams straipsnį apie Denikino laimėjimus prieš bolševikus ir kad dabar antibolševikų frontas nusitiesė nuo Baltijos iki Kaspijos jurų, nuo Narvos iki Kaukazui. Ir, girdi, Denikinas galės dabar operuoti ir pietuose ir prieš Rumuniją ir vakaruose— prieš Lenkiją, Lietuvą, Gudus.

Rusų tautininkai, kaip lygiai ir bolševikai, žinoma operuos, eis Lietuvon su tikslu, kad ją užgrobti, pasmaugti, nes visų rusų nuo dešiniųjų iki kairiausių yra apetitas, kad Lietuva ir visos kitos pribaltijos šalys butų po rusais, po jų valdžia, globa. Bet lietuviai ir kiti musų kaimynai, tikimes, kad nepasiduos ir kaip balševikų neįsileidžia, taip neįsileis nei anti-bolševikų rusų, kad jie bus ir su geriausiais norais. Visi mes matome, kad pas anti-bolševikus randas neaiškųs gaivalai, kurie busimosios Rusijos valdžios nenustato, žmonėms neparodo, o tik šukauja apie rusų steigiamąjį seimą. O Kolčakas ir kiti rusų politikos lyderiai, kaip lygiai ir socialdemokratai ir social-revoliucionieriai sako, kad pribaltijos tautos liksią prie Rusijos, vadinasi busimasis seimas turi taip padaryti. Jeigu, vadinasi, jie dabar taip sako ir varosi (kad talkininkai nepripažintų Lietuvos nei kitų tautų nepriklausimybės) budami išbiaškyti po visą margąjį pasaulį, tai nėra mums vilties, kad jie mums ką gerą duotų jų įsteigiamiamjame seime*). Lietuvos gyventojams reikia tęsti kariauti už savo liuosybę ir šalį, o mums amerkiečiams savo tėvynę gelbėti kuom tik galima. Daugiausia pinigiškai, maistu, drabužiais, avalais.

Yra gandai, kad rusai bolševikai nori taikytis su Lietuvos valdžia (jie tą daro ir su įgauniais, darys gal ir su latviais). Be abejo Lietuvos vyriausybė taikysis, bet kad rusai bolševikai išeitų iš Lietuvos sienų, ką bolševikai turėtų padaryti, o lietuviai į bolševikų Rusiją irgi nesikišti ir su jais nekariauti. Rusai bolševikai, kad išsilaikius savo valdžią turėtų kariauti tik su Denikinu, Kolčaku, Judeniču. Tada Lietuva visas savo spėkas galės atkreipti prieš lenkus ir jei drys eiti į Lietuvą Denikinas ar Judeničas, tai ir prieš pastaruosius.

Musų kovos galas dar tolimas. Ir prieš užgrobikus, pakol laikas, visi kariaukime, kuom kas išgalime.

J. Sk.

*) Šios peržvalgos rašytojas buvo sykį parašęs tam tikrą straipsnį—atsakymą į rusų savaitraštį "Narodnaja Gazėta", kada da ji nebuvo užsidarius, bet straipsnio nedėjo nei atsako nedavė. O laikraštis buvo leidžiamas ir vedamas socialdemokratų ir socialrevoliucionierių. Straipsnio tema buvo paremta, kad rusų socialistai neišsižada imperialistinių žygių ir užgrobimų.

AMERIKOS LIETUVIŲ DOMAI.

"Sandaroje" galima gauti dailininko Jono šileikos nupieštų Liet. prezidento Smetonos ir rašytojos Žemaitės paveikslų, išleistų ant atviručių. Parduodame po 5 c. kiekvieną.

Jau Spaudoje.

"Svetimoj Padangėj Pasaulės Verpetuose" 170 naujausios gadynės eilių ir dainų su dailės paveikslais, 200 pusl. knyga, padalinta ant 6 skyrių, formatas —10 colių ilgio ir 7 pločio.

Leidžia Dailiosios Literaturos Draugija.

Meldžiu visų savo draugų ir pritarėjų pasiskubinti užsiprenumeruoti šią poezijos knygą. Kurie prisideda $10.00 bus skaitomi knygos leidėjais, ir jų vardai bus patalpinti toj pačioj knygoj. Jiems bus duodama $20.00 vertės knygomis. Knygosgi kaina $1.00. Taipgi galima ir po vieną knygą užsiprenumeruoti dabar, kad paskubinus jos išleidimą.

Knyga bus padirbta gražiausioj formoj ir naujausia technika, todėl spaudos lėšos yra didelės, o kogreičiausia jos bus surinktos, to greičiau knyga bus pabaigta. Kreipkitės šiuo antrašu:

A. Jokubaitis, Dailiosios Lit. Dr-jos pirmininkas, 366 W. Broadway, South Boston, Mass. (40)

Pajieškau Jokubo, Karalinos, Elžbietos, Jievos ir Juozo Kopustų, paeina iš Kruonio miestelio, Trakų apskričio, Vilniaus red. **Ona Malinionienė** (Kopustukė) **33 Mercer St.,** So. Boton, Mass. U. S. A.

Argi Visada Taip Bus?

"Buvo retas maišas, prakiuro maišas ir išbiro iš maišo!"—Tokia tai pasaka išeina ir su surinktais So. Bostono lietuvių masinyj susirinkime, laikytame Rugp. 31 d., š. m. pinigais. Surinkta—ir viešai paskelbta buvo, kad surinkta $1210.90. Taip girdėjau ašen, taip sakęs, ad. Bagočius, taip pripažinęs p. Sokas to susirinkimo iždininkas, ir taip rašanti "Sandara", savo 36 no. Bet-gi "Darbininkas", savo no. 102, viešai kitokią sumą radęs... "D-as" teradęs $1141.35!..

Tai vienas kiaurojo maišo "stebuklas". Dabar antras.

Antradienio, Rugs. 2 d. markių kursas, buvo $4.70 už šimtą. Pasiųsta-gi, sulig "D-ko" to paties No. 102 aprašymą, 21000 markių. Užmokėta pagal "D-ką" $1100, ištikrųjų-gi užmokėjo $1112.50. Verta gi buvo $987.00. Tai reiškia, kad sužiniai išeikvota iš visuomenės aukų $125.50. Ir tai per tarpininkystę "gerųjų" airių, kurie nei centelio iš to banko štabo neprisidėję! Tai, "number 2" "stebuklas".

Dabar iš tų dvejų stebuklų "kvotimai". Kur dingo iš tų visuomenės suaukuotų pinigų žūstančiai Lietuvai $195.05? Dabar "finis". Aš (Kavaliauskas) kaipo aukotojas $200, kuriuos paskui turėjau, iš savo sąžiniško persitikrinimo atšaukti ir kaipo Centralio Bendro Lietuvių Banko— **per lietuvius, lietuvių ir del lietuvių** banko prezidentas, sakiau pp. Veniui ir Sokui, kad **ateikite Cent. Banko ofisan ir mes tuos pinigus pasiųsime tiesiai Lietuvos prezidentui Smetonai,** už kurį tai persiuntimą dar **aš pats,** norėjau, iš savo kišeniaus, ir persiuntimo lėšas padengti. Betką gi padarė p. Venys su p. Soku? Jiedu nuėjo į Shawmut National Bank, airių banką, kurios prezidentas nei dviejų centų **nebuvo davęs** ir užmokėjo $125.50 **viršaus,** turbut vien už tai, kad airis dasileido tokiems ponams kaip Venys ir Sokas pasiklonioti. Todel aš ir reikalauju, kad pp. Venys-Sokas **prirodytų** kur tie pinigai dingo, nes priešingai!— turės skaudžiai atsakyti. Beto,—jeigu jau kol iš S. Bostono nunešti Bostonan, į Shawmut National banką, sudyldė $69.55, tai kiek sudils kol pasieks Kauną? Todel mes —Centralio Banko Valdyba ir reikalaujame iš Jusų gudriojo komiteto idant jie faksimilę nuo to pinigų drafto ir atspausdintų jį "Darbininke" aukavusių žiniai, nes mes negalime tokiems žmonėms daugiaus **patikėti.** Suktybių gadynės, kuomet visuomenės aukos ėjo "misterijų" keliais jau praėjo, gerbiamieji, ir **mes turime žinoti grynus faktus!**

J. Kavaliauskas,
Centr. Bendr. Liet. Banko Prezidentas.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS KAMPELIS.

Lietuvoje L. A. B-vės skyrius sutvertas.

Sugrįžęs Lietuvos Atstatymo Bendrovės pasiuntinys iš Europos savo raporte pranešė, kad greta kontraktų, kokius jis padarė Lietuvoje su Valdžios Banku, su kompanija "Nemunas", su Prekybos Ministerija ir tt. dar tapo įsteigtas skyrius Lietuvoje (Kaune) ir sutvertas komitetas iš šių žmonių: agronomo Jono Smilgevičaus, buvusio vedėju "Alfa-Nobel" formos Varšavoje per 15 metų, o taipgi vedėju "Vilijos" nuo jos susitvėrimo iki karės metų; vaizbininko Jurgio Baltrušaičio, buvusio vyriausiu vedėju "Žagrės" Marijampolėje; A. Pruso, buvusio banko vedėju Petrograde, o dabar esančio vedėjus Lietuvos Prekybos Banko; Andriaus Vosyliaus, buvusio padėjėju vedėjo formos "Alfa Nobel" Varšavoje per penkius metus prieš karę, kuris baigė augštąjį komercijos mokslą Vokietijoje, buvo padėjėju vedėjo "Vilijos", o dabar yra vedėju "Nemuno" ir Lietuvos Atstatymo Bendrovės skyriaus Kaune.

Nariais Lietuvos Atstatymo Bendrovės Lietuvoje jau yra šie: Jonas Smilgevičius, A. Prusas, J. Baltrušaitis, A. Vosylius, St. Čiurlionis, prezidento Smetonos sekretorius ir Lietuvos valstybės prezidento raštinės vedėjas, Vilius Gaigalaitis, Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas, buvęs Reichstago (Vokietijos parliamento) atstovu per devynerius metus; Dr. J. Alekna, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas ir Lietuvos Valstybės Tayrbos narys; Salemonas Banaitis, Liet. Valstybės Tarybos narys; Dr. A. Šlyžys, Raudonojo Kryžiaus Tarybos narys; Pranas Smilgevičius valdininkas Pramonės ir Pirklybos Ministerijoje; agronomas Kriaučiunas, Žemės Ukio Ministerijos direktorius; J. Kaunas, Lietuvos intendanturos valdininkas; I. Dobkevičius, valdžios paskirtas direktorius prie Valstybės Banko; P. Tamoševičius, kasininkas Valstybės Kasos Šiauliuose; pramonininkas Gustaitis; spaustuvninkas A. Rimkevičius iš Vilniaus; P. Leonavičius, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdininkas ir kiti. Viso Lietuvoje prisirašė apie 50 narių.

Tų žmonių pavardės kalba už save, ir platesni paaiškinimai nėra reikalinga.

Iš to, kokie žmonės įstojo Lietuvos Atstatymo Bendrovėn, galima spėti apie jos ateitį Lietuvoje ir kaip žiuri į ją Lietuvos žmonės.

Stokite ir jųs visi greta jų, bukite draugais Lietuvos atstatymo darbe!

KITOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Rusijos bolševikai pasidavė.

Lietuvių Legacija Paryžiuje paskelbė, kad bolševikai lietuvių fronte pasidavė. Jie **paprašė taikos** iš lietuvių, kurie tęsė savo pergalinčios armijos stumimą pirmyn. Tokia žinia buvo paskelbta rugsėjo 2 dieną.

Taipgi tą-pat dieną Militarė Lietuvos Komisija Paryžiuje paskelbė, kad užbaigta tarybos su Suv. Valstijomis reikale 6000 kareivių (oficierių ir įvairių amatninkų armijos reikalų srytyse) ir kad Suv. Valstijų valdžia sutiko tokią paramą Lietuvai suteikti. Po to Lietuvos valdžia per savo įgaliotinius Paryžiuje atsikreipė į Suv. Valstijų didžiasias apdraudos (insurance) kompanijas, kad apdraudus visus Lietuvos kareivius sulyg Suv. Valstijų armijoje panaudoto metodo. Dar toji pat Lietuvos valstybės komisija atsikreipė į Suv. Valstijų Raudonąjį Kryžių, kad jis taipgi ateitų pagelbon.

Dabar musų Egzekutyviam Komitetui ir Taryboms prisieina kreipties į valdžią, nurodant į padarytą sutartį, ir tuomet, be abejo, bus leista organizuoti plačiau visokeriopą pagelbą Lietuvai.

Bus rupinamasi išgauti pasportus ir gražinti žmones Lietuvon.

Gerb. R. Karuža, Lietuvos Atstatymo Bendrovės pirmininkas gavo formalį įgaliojimą nuo Lietuvos valdžios Užsienio Reikalų Ministerijos rupinanties išgaut leidimą išdavimui pasportų Amerikoje ir sutvarkyti lietuvių gražinimo reikalus.

Tuomi jau pradėta rupinties, ir kaip tik bus gauta teisė išduot lietuviams pašportus, tai tuoj bus viešai paskelbta.

Visi stokite į Lietuvos Atstatymo Bendrovę, kuri tiek daug darbuojasi Lietuvos ir lietuvių reikaluose. Jos šėrai tik po $10, bet neparduodame mažiau, kaip penkis šėrus kiekvienam.

Informacijų klauskite šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION.
320 Fifth Ave.
New York.

AMERICAN WOOLEN COMPANY — TRADE MARK REGISTERED U.S. PAT. OFFICE

PRANEŠIMAS

AMERICAN WOOLEN KOMPANIJA PRANEŠA inkorporavimą HOMESTEAD ASSOCIACIJOS, Inc., kambaris 1111, 245 State St. Boston, Mass.

TIKSLAS —Homestead Associacijos, Inc. TIKSLU yra pagerinti gyvenimo namus American Woolen Kompanijos darbininkų bei pagelbėti jiems insigyti NUOSAVUS NAMUS.

BUDAS — Homestead Associacijos, Inc. pasitardama su darbininkais American Woolen Kompanijos parengs visą eilę piešinių perstatančių didelį skaitlių pavienių namų, parankiai pastatytų netoli American Woolen Kompanijos dirbtuvių. Tie namai bus stipriai ir ant ilgo pastatyti; turės keturis, penkis, šėšis ar daugiau kambarių, su visais moderniškais patogumais.

Tie namai bus parduodami American Woolen Kompanijos darbininkams už tiek kiek jie **KAŠTAVO PASTATYTI.**

American Woolen Kompanijos darbininkams bus skolinama pinigai ant 4½% tų namų pirkimui.

Pirmas inmokėjimas, lygus nemažiau 5% pardavimo prekės, turi buti inmokėta perkant. Kiti išmokėjimai bus imami kas mėnuo sumose, kurios lyginsis rendai abelnai mokama už tokios ryšies namus.

Dalis mėnesinių išmokėjimų padengs **PALUKANAS, TAKSAS IR APDRAUDOS KAŠTUS.** Likusi dalis eis apmokėjimui morgičių.

Pagal šitą pleną, savininkas išmokės morgičių mokėdamas tik vien **RENDOS SUMĄ.**

Homestead Associacija, Inc., beto priims morgičius ant 4½ **Bertaininių balansų** ant pavienių namų, kuriuos pirks American Woolen Kompanijos darbininkai, ant sumų siekiančių 75% tų namų vertės. Su ta išlyga, vienok, kad savininkas sutiks morgičių padengti sekančiais mėnesiniais išmokėjmais:

Suma Paskolos	Mėnesinis atmokėjimas	Visas mėnesinis išm.
$1,000	$6.50	$6.50 iki $10.00
$1,001 — 2,000	7.50	11.00 iki 15.00
2,001 — 3,000	8.50	16.00 iki 19.50
3,001 — 4,000	9.50	20.50 iki 24.50
4,001 — 5,000	11.50	26.50 iki 30.00

Homestead Associacija, Inc. priiminės tik naujus morgičius. Pervedimas jau esančio morgičio Homestead Associacijai ne viename atvejyje nebus daleistas.

PASKOLOS STATYMUI bus taipgi duodamos ant viršminėtų išlygų tiems American Woolen Kompanijos darbininkams, kurie norės pasistatyti savotiškus namus sulyg savo plenų.

PRIIMTINUMAS — Bile asmuo dirbąs American Woolen Kompanijai Birželio 16 dienoje, 1919, arba bile darbininkas apdraustas Grupinės Apdraudos Lakštu bus priimtinas naudoties šiomis progomis.

Homestead Associacija, Inc., skolins pinigus tik ant pavienių namų, tų, kuriuose gyvens pats paskolos gavėjas.

American Woolen Company
Wm. M. Wood. President.

Kiekvienas kuris rengia baksą siuntimui į Lietuvą pažystamiems ir giminėms privalo skaityti sekančius nurodymus:

Kaip Sutaisyti Siuntimui Baksus.

1. Parašyk į Lithuanian American Trading Co., 6 W. 48-th St., New York City, ir gausi siuntimui reikalingas bilas ir ženklelius, kurie tik reikalingi. Prašyk po vieną visų kiekvienam baksui, kurį manai siųsti. Už tai nieko nereikia mokėti.

2. Bakso didumas turi buti 3 pėdos ilgumo. 2 pėdos platumo ir 2 pėdos augštumo iš lauko mieruojant. (Jokių kitokio didumo baksų negalima siųsti be perkrovimo). Baksas turi buti padarytas iš lentų ½ arba trijų ketv. colio storumo.

3. Išklok bakso vidų plonu aliejiniu audeklu—klejonka (panašių į tą, kuris vartojamas stalą užtiesti).

4. Dėk į baksą drabužius, čeverykus ir visokius maisto dalykus, tik nedėk taukų, mėsos ir kvietinių miltų. Tų dalykų negalima dėti delto, kad baksų, kuriuose yra vyriausybės neperžiurėtos mėsos arba taukų, valdžia neišleis išsiųsti. Kvietiniai miltai yra uždrausta išsiųsti į užrubežį.

5. Baksą pilnai pripildyk, taip kad sudėti daiktai nesikratytų ir neslankiotų.

6. Užkalęs viršų, apkalk apsukęs blėka ar vėla baksą aplinkui, taip kad kuri nors lentelė nepasiliuosuotų.

7. Atydžiai ir gražiai išpildyk du rašteliu, kuriuos mes prisiunčiame, ir priklijuok ant bakso patogioje vietoje. Numerius, kurie randasi ant tų raštelių, taip pat parašyk ant bakso, netoli priklijuotų raštelių.

8. Už ekspresą arba už freitų vežimą pats apmokėk iki New Yorko.

9. Neužmiršk išpildyti visas tris (baltą, rausvą ir geltoną) siuntimo blanką ir visas tris išsiųsk tuojau sykiu su money orderiu ar čekiu už siuntimą į Lietuvą, apsaugą, pristatymą Lietuvoje į vietą ir p. Jei per apsirikimą prisiųstumei perdaug pinigų, kas atliks, bus sugrąžinta. Jei neužteks, mes turėsime siųsti bilą, kad primokėtumei. Prašome teisingai apskaitliuoti, kad nereikėtų mums bereikalo laiko gaišinti. Siųsk 14 centų už kiekvieną svarą pilnai pridėto bakso.

10. Mes priimsime ir mažus baksukus arba ir rišulius —bundulius, bet juos turėsime perkrauti į baksus prieš siuntimą per marias. Jei nori tokius rišulius siųsti, taip-pat paženklink, kaip ir baksus, bet prisiųsk po 18 centų už kiekvieną svarą iškaščiams.

11. Rašyk čekį ar money orderį vardu Lithuanian American Trading Co.

12. Adresuok laiškus ir siuntinius:

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.

6 West 48-th Street, New York, N. Y.

Rekomenduojam, kad dėti drabužius ir čeverykus į baksus kuriuos norite siųsti. Nešiotos drapanos yra reikalingos Lietuvoj, ir turi didesnę vertę už naujas Suvienytose Valstijose.

Lietuviai Amerikoje

WATERBURY, CONN.

LDD. Varpo Gegužinė.

Kaip žieminiame, taip ir vasariniame sezone varpiečiai atsižymi savo veikimu. Štai kad ir pažvelgus į šio vasarinio sezono veikimą pamatysime, jog "Varpas" prakilniausiai pasirodė. Pažvelgus į visus šiuos išvažiavimus pasirodė, jog varpiečiai pavyzdingiausiai pasirodė surengdami net 3 gegužines, per kurias besilinksmindami, bežaizadmi neužmiršo ir savo nuvargintos Tėvynės Lietuvos, ir sumetė gan gausias aukas Lietuvos laisvės reikalams. Ypatingai reikia pastebėti kas link trečios gegužinės, įvykusios 24 rugpjučio, ant kurios atsilankė nors neskaitlingas burelis jaunimo, vienok gražiai pasilinksmino. Ši gegužinė tai yra paskutinė šį sezoną, nes orui pradedant atvėsti jau daroma pristreingimai prie perstatymo sceniškų veikalų. Ant šios gegužinės susirinkę varpiečiai ir keletas svečių turėjo progą gražiai pasilinksminti ant tyro oro, taip besilinksminant, bežaidžiant apie 3-čią valandą po pietų, rengėjai parengė puikų stalą tarp dviejų žaliuojančių obelių, ant kurio pridėjo įvairių skanių valgių ir, apie 4-tą valandą pakvietė visus svečius ant pietų. Susirinkus visiems apie stalą visu-pirmiausiai likos sudainuota "Lietuvos Himną" (Lietuva Tėvynė Musų), pagalios pradėjus pietauti sekė viena po kitai trumpos prakalbėlės. Taipgi tarp išsireiškimų del darbavimuosi likos neužmiršta ir Lietuvos vargai, kaip šiandien musų broliai kariauja už Lietuvos laisvę. Atsiminus apie Lietuvos karžygių žygius, kurie šiandiena stato savo narsias krutines prieš Lietuvos užgrobikus, likos sumesta virš dešimts doierių Lietuvos kariuomenės reikalams , ir šie pinigai likos nutarta priduoti Lietuvos Gelbėjimo draugijai. Pagalios likos sudainuota "Gražu už tėvynę pavargti, kentėti" ir tt. Po pietų visiems susirinkus į gražią lygią lanką taipgi buvo sudarytas mažas programėlis su įvairiomis dainelėmis, duetai, kvartetai etc. Šiame programe gražiai atsižymėjo p. J. Urbonavičius,. kuris sudainavo porą dainelių, tai yra "Kur Bakužė Samanota" ir "Naujoji Gadynė". Kaslink p. Urbanavičiaus tai reikia pasakyti, jog yra gan žymus veikėjas kaip visuomeniškuose reikaluose, taip ir dalėje.

Taipgi ir daugiaus buvo dainelių, kurias sudainavo M. S. Alyta, J. Bernota, p-lė A. Šeštokiutė, p-lė D. Gvildžiutė, V. Ručinskas, p-lė B. Vaitekoniutė ir kiti. Po to sekė žaidimai bei šiaip pasilinksminimai. Garbė varpiečiams už tokią gegužinę ir u ž atjautimą Lietuvos vargų.

K. Girkalniškis.

PATERSON, N. J.

Iš Lietuvių Veikimo.

Miestelis nedidelis. Lietuvių gyvena apie 1000. Gyvuoja SLA. kuopa, Liet. Sunų ir Dukterų Drg., TMD. kuopa, Liet. Uk. Kliubas, LSS. kuopa, Vyčių kuopa ir kelios kitos.

Tarp lietuvių vienybės nėra: jeigu rimtesni lietuviai ką nors geresnio rengia, tat visoki išgamos darbą ardo. Kun. Petraitis taipgi laiko apglėbęs savo buriutes ir neprileidžia prie didesnio veikimo del Lietuvos labo. O taip yra del to, kad šioje kolonijoje nėra vyriausios musų politinės organizacijos ALT. Sandaros kuopos.

Tuli išgamos čia skleidžia lapelius, niekindami kovotojus už Lietuvos laisvę.

Neseniai čia kalbėjo tulas Jukelis: gyrė bolševikus, o šmeižė kovotojus už Lietuvos laisvę. Musų kolonijos tautininkai gerokai apsnudę, nieko neveikia, tat tamsesni žmonės ir pradeda tikėt visokiems piepėtojams.

Stebėtina, del ko čia nėra Sandaros kuopos? Del ko nėra tos gražios ir prakilnios draugijos, kuri apie save spiečia prakilniausią lietuvių visuomenę.

Broliai patersoniečiai, gėda neturėt Sandaros kuopos šiame laike, nes jau ir mažesnėse kolonijose gyvuoja Sandaros kuopos ir skleidžia apšvietą bei dirba Lietuvos Gelbėjimo darbą. Rašykite į "Sandarą", o ji suteiks informacijų kaip susiorganizuoti.

Patersono Tautininkas.

MONTELLO, MASS.

Vakarėlis.

Rugsėjo 7, panelė Ona Mineikiutė turėjo draugišką vakarėlį savo namuose paminėjimui užbaigimo aukštosios mokyklos. Jaunimo dalyvavo apie trysdešimts ypatų iš Montello, Bostono, ir kitų miestų. Šitas susirinkimėlis buvo labai draugiškas. Visi žaidė įvairius žaislus, p-lė Mineikiutė paskambino pianu keletą tautiškų dainelių, o susirinkęs jaunimas gražiai padainavo.

Iš panelių Mineikiučių turėtų imti pavyzdį ir daug kitų lietuvaičių. Viena iš jų, Ona, šį metą užbaigė aukštąją mokyklą, o antra Stanislava, ateinančiais metais užbaigs. Ona skambina pianu, o Stanislava griežia smuika.

A. A.

NAUGATUCK, CONN.

Streiklaužiai.

Jau kelios savaitės tęsiasi streikas, bet darbininkai gerai laikosi vienybės. Išdavikišką darbą dirba, t. y. eina skebauti, tarp kitataučių, ir šie lietuvai: Mičiulis, Pranaitis, Butkienė, Logutė, Žemantauskiutė, Kaupinis, Bartulis, Jurgaitienė su dukteria, Makevičiutės, Baltplaukis, Kamaitis, Bazilikas ir Bulkienė.

Streiklaužiai gėdinasi žmonių susitikt. Streiklaužiai turėtų pasiliaut klausę kapitalistų, o turėtų eit drauge su kovojančiais darbininkais. Kas eis streiklaužiaut — viešai paskelbsiu.

Koresp. Žydas.

NEW BRITAIN ,CONN.

Rengiama Iškilmės.

Miestas laikys didelius apvaikščiojimus tarpe rugsėjo 14 ir 21. Rugs. 18, 8 v. vak. lietuviai turės savo pokylį ir vakarienę, kur lankysis ir kalbės Ct. valstijos gubernatorius, vienas senatorius, miesto mayoras, inž. P. J. Zuris, ir kiti žymųs veikėjai.

Zit.

PITTSTON, PA.

Prakalbos.

Rugsėjo 3, čia kalbėjo kun. Laukaitis. Vieni jį vadina "kramolos malšintojai," o kiti atstovu. Jo kalboje jaučiama daug slaptybių klerikalų politikos, o ypatingai naujo daug nepraneša. Patys parapijonai dabar kartoja naują anekdotą: "Greitas, kaip Laukaičio arklys"....

J. K.

NORTHAMPTON, MASS.

Prakalbos, Aukos ir Šis-Tas.

Rugpj. 24, Šv. Juozapo Draugystė surengė prakalbas Kastantui Norkui, "Sandaros" redaktoriui. Jo kalba apie Lietuvos reikalus buvo įspudinga ir suprantama. Tik gaila, kad iš pusantro šimto musų kolonijos lietuvių į prakalbas atėjo tik apie kelesdešimt, o daugiau atvažiavo iš Easthapmtono, kur yra daugiau apsišivetuvių žmonių.

Prakalbos užsibaigė ramiai. Prasidėjo aukų rinkimas del Liet. Neprigulmybės Fondo. Ugi štai pakyla vienas bolševikas, dar gi šv. Juozapo katalikiškos draugijos pirmininkas, kuris pradėjo rėkti, kad geriau atidėkime aukų rinkimą kitam kartui. Kalbėtojas ir šiaip geresni lietuviai jį subarė ir jis nurimo.

Aukavo šie lietuviai: A. Subačius ir S. Martunas po $5.00; ponia T. Subačienė $2.00.

Po $1.00 aukavo: J. Benis, J. Žilinskas, V. Martunas. J. Povylaitis, P. Eskis, A. Martunas, M. M. Buinickas, A. Eskis, P. Zaleckis, S. Jerušević ius, K. Nanartonis, J. Senuta, S. Enčis. Po 50 c. aukavo: J. Martišiunas, M. Buinickas.

Easthamptono lietuviai aukavo sekančiai:

S. J. Jurša $5.00.

Po $1.00 aukavo: J. Julikonis, J. Krokinikas, K. Mickus, J. Razumauskas.

Po 50 c.: M. Kuzmickas, F. Burickas, V. Zaristavičia.

Smulkių $4.40.

Tagi išviso $40.90.

Lėšų padengimas $12.70.

Liko pas p. A. Subačių del Liet. Neprigulmybės Fondo $28.20, kuriuos pasiųs į šv. Juozapo draugija po savo mitingo rugsėjo 21, dadedant daugiau aukų iš narių ir iš draugijos kasos.

Garbė lietuviams už aukas, bet negerai, kad čia lietuviai apsileidę: nesiima prekybos, girtuokliauja ir remia tik lenkiškus žydus, o su lietuviais biznieriais neužsideda iš tamsaus pavydo.

Čia yra ir labai gerų Lietuvos sunų, kurie ir savo gyvastį aukautų del Lietuvos laisvės. Juos mes matome aukautojų suraše. Bet yra ir tokių, kurie pusta girtuoklystėje, tamsybėje, o kovotojus už Lietuvos laisvę persekioja.

Prakalbose Buvęs.

MEZLIAVA

Nukentėjusiai del karės Lietuvai per Amerikos Lietuvių Centralį Komitetą.

Atskaita už Rugpiutį, 1919.

Binghamton, N. Y. Seni nariai už Gegužio mėnesį užsimokėjo $7.50; už Birželio mėnesį $5.00, prisirašė . Klikna ir užsimokėjo 50 c. Viso $13.00.

Plains, Pa. Seni nariai užsimokėjo $4.50;

Ambridge, Pa. Seni nariai užsimokėjo $7.00;

Elizabeth, N. J. Seni nariai užsimokėjo $10.50;

Sioux City, Iowa. Juozas Juknis ir V. Valeika po $2.00; B. Girnius $1.00; už parduotas atvirutes $2.00. Viso $7.00;

Stamford, Conn. Seni nariai sumokėjo $11.00; už parduotas atvirutes $8.25.

Detroit, Mich., B. Kudis ir P. A. Račkauskas po $2.00; A. Meškauskas $1.00; už atvirutes $1.55. Viso $6.55.

Beloit, Wis. Naujai susitvėrusi Lietuvos šelpimo kuopa $195,-00; Apšvietos Kliubas $150.00; Šv. Antano Draugystė $150.00; Jurgis Nakrošis $53.00; jo moteris Gendruta $51.00; Gasparas Janiulis $28.00; V. Stankevičius ir J. Ščiura po $17.00; M. Vinagauskas $15.00; A. Dirgris $13.00; K. Urbialis, B. Liupkevičius ir J. Druktianis po $12.00; A. Vitkus $11.50; E. Burickas ir N. Ronavičius po $10.50; P. Markaitis, M. Jakubauskis, R. Banis, J. Svegždis, J. Markelavičius, P. Jašus P. Ziubialis ir M. Ralis po $10.00; A.Snabaitis $8.00; S. Penkauskis $7.00; L. Križenauskas ir J. Matiokaitis po $6.50; E. A. Ouston, Haverly, J. Labanauskas, A. Matiokaitis, B. Glevackis ir I. Gerlikas po $5.00; J. Glaveckis $4.50; B. Pankauskis, J Padvilkis ir J. Garlikis po $4.00; P. Matiokaitis ir P. Palubinskis po $3.50; P. Ralis, V. Ronavičius, A. Ronavičienė, ir S. Jacius po $3.00; J. Urbonas taipgi $3.00; J. Gerlikas,. E Birg, A. Redackis, J. Brazauskas, J. Andrešunas ir A. Žviegždis po $2.00; J. Skipitis $1.75; J. Bakutis, D. Evanov, S Orlauskas, M .Evanov, P. Mikalauaskas, L. Ralis ir J. Digris po $1.50; A. Izdonavičius, K. Martinionis, V. Skukauskis, J. Gialažis, E. Mackevičius, D. Jasaitis, J. Domikis, J. Stuoškis, A. Jasaitis, J. Skuodvila, A. Mandeikis, K. Arnašius, T. Markaitis, J. Ziuziunas, A. Izdanavičius, ir F. Traškialis po $1.00; K. Laukinaitis, A. Jakobauskas, B. Budris, K. Ivaškevičius ir J. Breiva po 50 c. Viso iš Beloit, Wis. $1,000.00.

Pavieniai:

Daktaras A Baceviče iš Elizabeth, N. J. $25,00;

A Liepinis iš Elizabeth, N. J. $6.00;

Lietuvių Organizacijos iš Tamaqua, Pa. $20.00;

B. Aukščiunas iš Detroit, Mich. $15.00;

Pranas Puplauskas iš Chicago, Ill., $12.00;

S. Chicago, Ill. Am. Liet. Centr. Kom. Skyriaus likusieji nuo 1917 m. $8.29;

Juozas G. Žemaitis iš Rochester, N. Y. $5.00;

SLA. Kuopa 175 ta iš Beloit, Wis. $5.00;

J. Slifka iš Dolgeville, N. Y. $12.00;

Motiejus Janušas iš " $6.00

Ant. Križanauskas " $6.00

Antanas Kazas iš New Yorko, $2.00;

P. Čiurlionis iš " $1.00.

Viso už Rugpjutį $1191.59

Gerbiamieji Lietuvos Gelbėtojai!

Lietuvos valdžia, per American Relief Administration, (tos įstaigos Kudikių Maitinimo Skyrius, savo lėšomis ir rupesniu maitina ir globoja apie $58,000 Lietuvos kudikių), šaukiasi į Amerikos Lietuvius, kad mes su savo pagelba badaujantiems kudikiams į pagelbą pasiskubintume.

Herbert Hoover tojo skyriaus pirmininkas, savo paskutinėje kablegramoje tarp ko kito sako: "Amerikos žmonių aukomis siekiančiomis pusę milijono dolerių, Lietuvos išbadėję kudikiai kas dien gauna tam tikrai pagamintą maistą. Maisto užteks iki Lapkričio pradžiai.

Kas bus su kudikiais Lapkričio mėnesyje? Kas juos globos? Kas juos maitins, į tuos visus klausymus lengvai butų galima atsakyti, jeigu tik Amerikos Lietuvių tarpe jaustusi didesnis noras aukavime, didesnis į šelpimo darbą įsigilinimas, tuomet drąsiai atsakytume, kad **mes Amerikos lietuviai neduosime musų ateinančiai gentkartei išmirti** ir atliktas kriukis

Gerbiamieji! pasistengkime kad kuogreičiausiai susidarytų bent **pora šimtų tukstančių dolerių**, o potam ir daugiau, kad tokiu budu šelpimo ir kudikių priežiurą pratęsti bent kol žiema pasibaigs. Įsivaizdinkite tuos žiemos žiaurumus, įeikite tųjų mažutėlių ir jų motinų padėjiman, juk jie be priežiuros ir maisto visi išmirs. Tą visą gerai apgalvoję manau, kad ateinančiai gentkartei išmirti neduosime.

Visi, kurie straipsnįuką skaitėte ,tuojau šią pat valandą siųskite savo auką į The Lithuanian Central Relief Committee, Inc., 320 —5th Ave. New York, N. Y.

A.' STEPONAITIS,
Amerikos Lietuvių Centralio Komiteti raštinės vedėjas.

RUMFORD, ME.

Areštavo kun. Mockų,

Liet. Ukėsų Kliubas parengė prakalbas kun. Mockui, kur jis kalbėjo 4 dienas. Pasibaigus prakalboms policija jį areštavo ir pasilaikė Mockaus rodomus paveikslus ir aparatą. Už Mockų uždėta $1000 kaucijos. Rugs. 11 buvo teismas, kuris atidėtas iki rugs. 17, ir kaucija pakelta iki $2,500.

Airiai klerikalai sykiu su lietuvių klerikalais stengiasi Mockų įdėt kalėjiman, bet vargiai pavyks.

J. K.

NEW HAVEN, CONN.

Pranešimas del aukų rinkimo.

Vietos veiklesnieji asmens iš abiejų pusių, t. y. katalikų demokratų ir tautininkų, susirinkę 7 d. Rugsėjo daug kalbėjo apie Lietuvos likimą, apie valdžią, fondus ir tt. Galų gale gime mintis, kad jeigu prideramai šelpt Lietuvos valdžią, tai kitokio budo nėra, kaip tik tvert vietos komitetus, rinkt aukas ir siųst stačiai į Kauną Liet. prezidentui, kadangi fondai mums nepasako, ar mųs pinigai yra sunaudoti tam tikslui, kam mes aukaujam, žodžiu sakant, atskaitų neišduoda, o pinigų vis prašo. Tad mes pabandysime patys susiaukavę ir pasiųsti kur reikia. Tam tikslui yra šaukiamas massinis viet. liet. susirinkimas 21 Rugsėjo, Germania salėje. Kviečiamas kalbėti adv. F. J. Bagočius. Bus bandoma nustatyti veikimo projektas ir pradėt darbas, o musų "ekzekutyvai" lai barškina sveiki į Šveicariją.

V. A-is.

P. S.—Už Lietuvos Neprigulmybės Fondo veikimo, mes atsakome ir jis atskaitas kas mėnesį išduoda,— mes jau pasitikime ir jis turi pasitikėjimą visų lietuvių, žinančių LN. F. Taigi Lietuvos Neprigulmybės Fondą negalima lyginti su tais, kurie laiko surinktus pinigus, jų nesiunčia Lietuvos valdžiai ir atskaitų neišduoda.
— "Sand." Red.

PAŠTA LIETUVON.

Rugsėjo mėnesyje ant sekančių laivų Suv. Valst. Pašto Dept. išveš paštą Lietuvon:

16 d. rugsėjo Skandinavijos (Danijos) laivas Oscar II. Pirmos, antros ir trečios klasės laiškai į Norvegiją, Švediją, Daniją, Vokietiją, **Lietuvą** ir Latviją. Ketvirtosios klasės (siuntiniai—Parcel Post) į Norvegiją, Švediją ir Daniją (į Lietuvą siuntinių dar negalima siųsti). Laivas išeina iš New Yorko ir laiškų priėmimas užsidaro 11 val. iš ryto.

23 d. rugsėjo Skandinavijos laivas Hellig Olav. Priims tokią pat paštą, kaip ir rugs. 16, Oscar II.

26 d. rugsėjo Norvegijos laivas Bergensford. Pirmos, antros ir trečios klasės laiškai į Norvegiją, Švediją, Daniją, Vokietiją, **Lietuvą** ir Latviją. Siuntiniai į Norvegiją. Išeina iš New Yorko ir laiškų priėmimas užsidaro 10 val. iš ryto.

Beto Rugsėjo 3 d. paštą Lietuvon išvežė per Rotterdamą, Olandiją, laivas Noordam (Olandijos). Rugsėjo 4 d. Skandinavijos laivas United States. Rugs. 5 d. Norvegijos — Stavangerfjord. Rugs. 6 d. Švedijos laivas Stockholm.

J. Sk.

ŠELPIMO DRAUGIJŲ KONFERENCIJA.

Rugsėjo 1 d. New Yorke, Waldorf Astoria Hotelyje, įvyko Lietuvos Šelpimo Draugijų atstovų Bendroji Konferencija. Oficialiai dalyvavo šios organizacijos: 1) Lietuvai Gelbėti Draugiją, 2) Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas, 3) Letuvos Laisvės Varpas, 4) Tautos Fondas ir 5) Daktarų Draugija. Atstovų viso buvo apie 20.

Šio susivažiavimo tikslas, tai dėlei organizuojamojo dadėtinio Amerikonų Komiteto, (jo mieriais bus surinkti nuo turtingųjų Amerikonų bent po $100,000.00. kas mėnuo Lietuvos kudikių maitinimui), reikalinga turėti Bendrą Lietuvių Komitetą atstovaujantį visas musų gelbėjimo Organizacijas. Tautininkų ir Katalikų sriovės, kiekviena iš savo pusės paskirs po 9 atstovus į tokį Bendrą Lietuvių Komitetą, Tojo Komiteto užduotimi bus, tvarkyti ir prižiurėti, kad suaukaujami pinigai butų naudojami atsakančiam tikslui.

Visą Lietuvos šelpimo gelbėjimą bendriname. Visas šelpimo organizacijas rupinamės suvienyti, kad tuomi daugiau aukų surinkus ir atsakančiau Lietuvos žmones o ypatingai tuos mažutėlius kudikius sušelpus. Dabartiniu laiku jie yra po American Relief Administration globa.

Kol visų, arba bent nekurių Organizacijų susivienijimas įvyks, visi Centralio Komiteto Skyriai, ir abelnai visi Amerikos lietuviai, šiuomi yra prašomi, aukų rinkimo darbą tęsti ir stengtis kiek galint daugiau surinkti. Sušaukite specialius susirinkimus ir aiškinkite žmonėms apie reikalingumą kudikiams pašalpos. Pašalpa ir priežiura yra užtikinta tiktai iki pradžiai Lapkričio. Tolesniai pagelbai o ypač žiemos laiku butinai reikalingos didelės sumos pinigų. Apart prižadų iš Amerikonų pusės, labai daug ir mums patiems reiks suaukauti, todėl kiekvienai progai atsitaikius aukaukime, aukaukime ir aukaukime.

Imkime pavyzdį kad ir nuo žydų. Jų atstovai sugrįžę iš įvairiausių Europų šalių, taipgi ir iš Lietuvos, papasakojo saviems apie baisų jųjų vlengenčių padėjimą. Tuojaus sušaukė mitingą, antrą, trečią ir nutarta greitu laiku surinkti net $20,000,000. Ir surinks! Mes turime pasižadėti bent po $150,-000 kas mėnuo surinkti, todėl ir žiurėkime, kad pasižadėjimas neliktų pasižadėjimu. Rinkite visi, agituokite visi, aukaukite visi na ir atjauskite visi! Visi be skirtumo siųskite suaukautus pinigus tiesiai į LITHUANIAN CENTRAL WAR RELIEF COMMITTEE, Inc. 320—5th Ave., New York, N. Y.

SLA. 142 kuopa paaukavo visą pelną $40.29 nuo išvažiavimo, kuris buvo 29 tą Birželio. Kas daugiau? Visos kuopos ir draugijos, imkite pavyzdį. Aukaukite! Centr. Komiteto Skyrius iš Amsterdam, N. Y. prisiuntė $39.50. Laukiame ir nuo kitų. Siųskite šiandien!

Al. Steponaitis.

Kauniškė "Lietuva" rugpiučio 13 d. 1919, rašo:

Šiuo pranešama, kad pasirodęs Lozanoje laikraštis "Nepriklausoma Lietuva" "La Lituanie Inde'pendente" yra Gabrio Paršaičio organas, tojo Gabrio Paršaičio, kuris buvo patrauktas į teismą už ryšius ir derybas su bolševikais ir šnipinėjimą jiems ir kitiems Lietuvos priešininkams, kuris pasijutęs, kad reikės stoti prieš visuomenės teismą, pabėgo į užsienį.

FELJETONAS.

RUSIŠKŲ VĖJŲ VIKSVOS.

Gal nevienam teko patėmyti augštas, silpnas, yt be dvasios, laukines viksvas, įvairiuose ežerų ir bagnų pakraščiuose. Viksva yra labai keistas augalas. Neatsižiurint ant jos nenaudingumo, trukumo dailės, nes nežydi, ir be vaisių, benaudė, bet tik taip sau auga vegetacijos budu.

Viksva vis stengiasi atsižymėti. Jeigu netikite, tad tik meginkite per jas eiti,— jos kabinasi už drabužių, drasko kuną, ir pastoja kelią. Jos visados auga prie nemalonių bagnų. Jų silpnybė labiausia yra tame, kad jos neturi tvirtumo, nes ten linksta, kur vėjas pučia.

Lyginai taip yra tarpe žmonijos. Tarpe jų taipgi randasi viksvos, kurių tikslas yra stabdyti kitų geresnių augmenų bujojimą, pastoti progresui kelią, drėksti visus kiek tik galint, o jeigu dar randa vietą nepridengtą drabužiu, tiesiog pjauti iki kraujų.

Šios žmonijos viksvos visados radosi tarpe žmonijos. Kur žmonija civilizuota, kur jį panaikinus bagnas, ten nėra viksvoms vietos ir tad jų nesiranda arba labai mažai, bet kur nėra civilazicijos, susipratimo, o kur yra pavydo, tuščio didžiavimosi bagnos, ten jos pilnai bujoja. Tokia bagna randasi miestelyj Montello.

Žmonės kalba, buk seniau Montelloje buvo dailios pievos ir kur nekur pasirodydavo viksva. Kuomet žmonės ant paprastų piktžolių atydos neatkreipė, jos, kaip visos piktžolės greitai veisėsi, bujojo, bet tako dar kitiems nesidrovėjo užstoti. Bet štai atpukščia vėjų karaliai, pasėja jas ant visos dirvos ir ima jas auginti po įtekme keturių laukinių vėjų ir audrų. Vieni pučia iš pusės socializmo (tiktai netikro), kiti iš IWW., treti iš "internacionailzmo", o didžiausi iš Rusų pusės arba Bolševizmo. Musų viksvos susipina, vienos ima krypti vienon pusėn, kitos kiton, trečios susisukę tik taip sau kreivai auga, bujoja ant "draugų" duosnumo ir rodo kokiu budu galima augti taip kreivai, kaip kad jos auga.

Tad po keleto metų musų viksvos apaugo beveik visą Montellos dirvą. Jos kaip tik išvysta kur pražydinčią gėlę, tuoj, pučiamos Rusijos vėjų ar kokių kitų jų ryšies, uždengia tą gėlę nuo saulės šviesos, i r numarina dvasią.

Bet štai atsiranda naujas elementas tarpe musų viksvų. Jos berodydamos viena kitai kaip geriausia augti, progresuoti, pradeda viena kitai neužsitikėti ir besipjaudamos viena su kita ima griuti...

Štai ateina vasaros karščiai, užteka tautos saulė ir ima džiovinti nesusipratimo, vaidų klystančių Raulų filozofijos bagnas. Musų viksvos sujunda ir ima rėkti. "Ei, vyrai, viksvų padangės, musų vadai yra išdavikai! Mums nereikia mokytų. Štai musų filozofai, vadai jau mus apleidžia. Šalin mokslas ir mokinti žmonės: lai gyvuoja bolševizmas, šmeižtai ir teroras!"

Pradžia Kovos už Citadelių.

Pas mus yra užsilikus kronika, buk seniaus čion buvo gadynė, kada dar viksvos buvo neparodę savo dręskiančių ypatybių ir tik ką pradygę jos sutiko su gerais žolynais ir gėlėmis apgyventi augštą kalnelį, kur nėra bagnų. Jos greitai nutarė šį kalnelį užvadinti "Montellos Lietuvių Tautišku Namu". Užėjus įvairiems vėjams suaugus viksvoms, sukėlus augštesnes bagnas šį kalnelį apėmė raudonos dvasios dumblas, ir tik jo viršunė pasiliko viršuje.

Bet štai užeina vasaros karščiai, tautos saulė ima maiontai džiovinti bagnas, jos ima žemyn pulti ir musų citadelius ima jaustis valnesniu. Viksvų karaliai sušunka: "Vyrai mes turim užvaldyti citadelių!" Ir štai prasideda kova.

Pasaulio Kova ir Viksvų.

Pasaulyje pasirodė baisi kovo. Žmonija pareikalavo laisvės. Įvairios žmonijos giminės pareikalavo laisvės. Kiekviena grupė pasiuntė dalį savos gentės kad stoti už gerų žolynų laisvę, savo naudingumu ir tt. Medžių karalystė pridavė aržuolus—jaunus vyrus. Bet viksvos, išvydę tautos saulę, sulindo į paslapties šešėlius. Ir jeigu kur tik jas pasiekė šviesos spindulis, jos sušuko: "Tai tautiečių, išdavikų darbai!"

Žydas muša, žydas rėkia.

Pasaulinė audra užsibaigė. Musų viksvos iškėlė galvas iš šešėlių ir pasidrasinę bandė plėtotis. Bet jau pervėlu. Štai ateina laisvė su dalge, tautos su šviesa, progresas su industrija. Laisvė ima kirsti viksvas, saulė džiovinti bagnų sudrumstą vandenį, o progresas pastumdamas industriją, ima kasti revus ir išleisti nepasitenkinimo ir ignorancijos suraugas lauk, į jures.

Tada jos sušunka: "Vyrai už darbo!" Vieni ima jieškoti priekabių, kokių čion budu primesti apskundą ant Lietuvių Piliečių Kllubo prezidento, buk jis davęs kokiai žolei apart viksvų ryšies paslaptį laike karės. Bet nesuradę dejuoja, o naujos tvirtos atžalos gėlių ir naudingų augmenų, žiurėdamos į saulę šypsosi. Musų viksvos susisukę, iš pavydo suvytę ir svyruoja ir laukia gadynės, kada vėl pakils bagnos. Bet veltui,—jų laikai jau pranyko. Jau citadelius ima išrodyti dailesniu, neatsižiurint, kad dar yra keleta susikraipiusių viksvų....

Aržuolo Sunus.

P. S. — Kitame numeryje bus apie blokadą iš Montello, Mass.

Š. m. rugpjučio m. 10 d. Kaune pradėjo eit rusų laikraštis "Invalid". Laikraštis pasisako išėjęs pelno tikslui. Jį leidžianti Kauno invalidų sąjungą. "Invalidas" esąs pirmasis Lietuvoj laikraštis rusų kalba. Jis busias nepartiniu.

Tel. Boulevard 7328.

JOSEPH B. AGLINSKAS.

3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikau Knygų Krautuvę, parduodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomiją, sociologiją, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais parduodu: "Naujienas", "Laisvę", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles", "Moterų Balsą", "Sandarą," "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą." Prisiųsdami už 6 c. krasaženkliu reikalaukite katalogo.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai viena tinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

K. ŠIDLAUKSAS

Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, kampas C Street,

SOUTH BOSTON, MASS.

Telephone South Boston 21014 ir 21013

Bell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandas;

Nuo 9 rito iki 5 po pietu

Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.

Nedeliomis iki 4 po piėtu.

Telephone So. Boston 605

LIETUVIŠKAS

Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD

Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliauskas

315 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Vasara Ateina.

Bus šilta. Dabar geriausias laikas užsisakyti Siutus kuriuos mes pasiuvam puikiai sulig veliausion "block" sistemos kirpimo. Šitaip pasiuti drabužiai geriausiai tinka kožnam žmogui. Žemos kainos—darbas gvarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprosinam ir sutaisom.

So. Boston Custom Tailors,

K. Plioplis, A. Samokaitis sav.

278 Broadway, South Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.,

So. Boston, Mass.

Telephone South Boston 502

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai

Ofiso valandos:

Rytais iki 9 val.

Po pietų 1 iki 3

Vakarais 6 iki 9.

536 Broadway, So. Boston.

Legislaturos Reprezentantas

ELIHU D. STONE

Advokatas ir Teisų Patarėjas. Užstatų Komisionierius.

66-67 JOURNAL BUILDING

262 Washington St., Boston, Mass.

Telefonai: Main 3334

Main 2300

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O. D.

Akiu Specijalistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

PUIKIAUSIA SO BOSTONE BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA

JUOZO KAZIUKONIO.

Užlaikau geriausius barberius, pridaboju švarą, skutame ir karpame visokiomis madomis — kaip kas nori.

Turiu švarią pirmos klesos pirtį ir galima išsimaudyti.

224 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Dr. M. V. Casper

(KASPERAVIČIUS)

Lietuvis dentistas.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12:30 dieną,

nuo 1:30 iki 6 p. pietų ir

nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.

425 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 27.

DR. L. J. PODDER

Iš Petrogrado.

GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.

Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.

VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare.

Kalbu Ruskai ir Lenkiškai.

69 CHAMBER ST., BOSTON

Telephone: Haymarket 3390.

Jei skauda — patrinkite su

Pain-Expeller

Jis suminkštins tuos pastyrusius raumenis ir jus jausites vel miklus ir vikrus.

Žiurekite, kad butu su INKARO ženklu!

Galima gaut visose aptiekose už 35c ir 65c arba išsisiuzdint nuo

F. AD. RICHTER & CO.,

326-330 Broadway, New York

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJOS

PRADŽIA MOKSLO 15 d. RUGSĖJO.

Kas pradės mokslą ne vėliau 20 d. spalių ir nepraleisdamas lekcijų lankysis iki 1 d. birželio— tokiam mokiniui bus ruokojamos lekcijos sena kaina: 10 lekcijų 10 d. Tie visi, kurie tik nori gaut 10 lekcijų, tai moka —dainavimo ar kompozicijos— už 10 lekcijų — 15 d. Piano, smuikos ir kitų instrumentų 10 lekcijų —13 dol.—Lekcijos pusvalandinės.

Mokytojas praleidęs lekciją ją mokiniui grąžina. Mokinio praleista lekcija ruokojas kaip ir buvusi.

"Kanklės" spaudoje. Siųsk prenumeratą.— Vienas dol. "Kanklės" šitu kartu bus atiduotos iš karto kaipo visų metų leidinys.

M. PETRAUSKAS,

769 Broadway, So. Boston, Mass.

Phone 962 W. So. Boston. (39)

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro paprociu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Mes specializuojames kepime Viennos ir Ruginės duonos del Lietuvių ir tikimės, kad reikalausit musų duonos iš savų grosernių.

GROCERS BAKING COMPANY,

21 Hillsboro St., Dorchester, Mass.

DOVANAI

Iki 30-tai dienai Rugpiučio-August menesio

Kas lyg augščiau minėtai dienai užsirašys dienraštį "Lietuvą" arba atnaujins seną prenumeratą (nors neišsibaigusią) ant ištisų metų, gaus DOVANAI musų spaudos labai gražią knygą "Vėliavos Akyvaizdoje" vertės $1.00, kurios turinį perskaitęs niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti; arba puikų spalvuotą $1.00 vertės Lietuvos Respublikos žemlapį, kurio kopiją prezidentas Wilsonas išsivežė Paryžiaus Taikos Konferencijon.

Prenumeratą ir orderį dovanoms siųskite:

"LIETUVA" DAILY,

3253 So. MORGAN St., CHICAGO, ILL.

MOTERIS IR MERGINOS, PALAUKITE!

PRANEŠU JUMS, kad šiomis dienomis užbaigėme daryti jums naudingą knygą: KNYGA VALGIŲ GAMINIMUI, kurioje telpa keturi šimtai (400) geriausių parinktų išmėgintų valgių. Sutaisyta gražiai, knyga turi 164 puslapius, didumas 9X6 coliai, gražiai audekl u apdaryta su auksuota antspauda ant viršaus. Išsirašykite šitą knygą sau ir bukite pilnom virėjom.

Apart valgių čia rasite ir daugybę naudingų patarimų, reikalingų prie namų prižiurėjimo. Nereiks jums bėdavoti, kas reikia virti, pažiurėsite į knygą ir tuojaus visoki valgiai stovi prieš jumis, išaiškinta gražiai kaip ką padaryti. Sutaupins jums laiką, palengvins gyvenimą. Nelaukite ilgai, pirkite dabar, pasitarkite su kitoms ir kartu sau parsisiųskite!

Apdarytos kaina $1.50; neapdarytos — $1.25.

Rašykite taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

NAUJAS DIENRAŠTIS

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" ištarnavusi 34 metus savaitraščiu trumpoje ateityje pradės išeidinėti DIENRAŠČIU. Tapo sutverta dienraščio leidimui bendrovė su kapitalu $75,000,00. Dienraščio bendrovės šėras $10.00. Pirkti gali kiekvienas. Geriausias piningų investmentas nusiperkant dienraščio "VIENYBĖ" šėr . Prenumerata kol dienraštis pradės išeidinėti palieka ta pati $2.50. metams. Kitose šalyse metams $3.50. Nelauk, užsirašyk šiandien. Vėliaus bus prenumerata pakelta. Siųs lami piningus už prenumeratą arba dienraščio šėrus, adresuokite:

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Jatul's Šeimyniškos Gyduoles.

Apsaugojimui savo sveikatos vartokit:

Jatul's Anodia $1.00,
Musų Anodia tikrai Europiško stiprumo;

Jatul's Capsulax ..... 50 c.
Nuo užkietėjimo vidurių;

Jatul's Capudache Capsules ..... 50 c.
Rekomenduojam nuo galvos skaudėjimo;

Jatul's Cough Remedy $1.00,
Šią mediciną mes rekomenduojam nuo kosulio ir krutinės skaudėjimo,

Jatul's Ext. Stomache Bitters $2.00
Duoda stiprumą ir taiso apetitą prie valgio ir

Jatul's Trejanka ..... 50 c.
Sudėta iš gydančių šaknių.

Ir šimtai įvairių kitokių gydančių žolių galima gauti pas mus. Visokius patarimus duodam,kas link medicinos ir sveikatos.

Reikalaujame agentų.

Duodam gerą uždarbį.

Kreipkitės žemiaus paduotu adresu.

Per mane galima gauti medicinų, kokių tik pasaulyje vartojama. Reikale Tamsta, su orderiu sykiu siųsk ir pinigus. "Money Order". arba registruotą laišką adresuokit:

P. A. JATUL,

P. O. Box 2128, Boston, Mass.

Vietos žinios.

POLICIJOS STREIKAS.

(Tąsa nuo 1 pusl.)

Užpuldinėjimai.

Už pusės valandos policijai į streiką išėjus jau prasidėjo užpuldinėjimai ant žmonių, ypač moterys nuo šalinėse gatvėse nukentėjo.

Daužymas Langų.

Tulos firmos pasisamdė senus policistus saugot jų krautuves. Tokiems policistams teko daug akmenų, kenų, anglių, pagalių. O langus ir duris tokių krautuvių minios vaikų ir vaikėzų išdaužė. Įsismaginę bėgiojo bandomis gatvėmis ir daužė langus krautuvių, ofisų ir privatiškų namų.

— Tai daro policistų švogeriai ir pusbroliai, kad parodyt miesto valdžiai, kad negalima apsieit be policijos nė vieną valandą, — girdėjosi kalbos minioje.

Kiti sako, kad Bostonas duoda tikriausį pavyzdį bolševizmo, tik skirtumas tame, kad Amerikos piliečiams greičiau imtų išgriaut namus negu maskviečiams.

"Augštos Klesos" Skėbai.

Europoje moksleivija vadovauja darbininkų judėjimu ir veda streikus, o čia moksleivija visuose streikuose pasižymi skėbavimais. Virš 700 Harvardo universiteto studentų, vienas profesorius ir keliolika kunigų bandė pildyt policistų pareigas, bet minios metami akmenai jiems buvo perkieti ir jie apleido "džiabą pasišventimo."

Atgabenimas Milicijos.

Bostono majoras Peters su Mass. gubernatorium Coolidge vedė kartštas pertraktacijas ir nutarė neleist policistams įeit į Am. Darbo Federaciją, bet vest kovą pricš juos. Į Bostoną tapo atgabenta apie 10,000 ginkluotos kariuomenės. Bet antra polic. streiko naktis buvo baisesnė už pirmą: valkatos organizuotu budu pradėjo vagystės, žmonių plėšimą ir langų daužymą. Tik tuomet aprimo, kuomet milicijantai apie 4 mirtinai nušovė ir apie 50 sužeidė.

Trečią naktį tapo atgabenta kulkasvaidžiai, kurie buvo važiojami visomis gatvėmis. Pulkai milicijantų maršavo po leitenantų komanda ir visur vieton policijos stovėjo padauginta milicija.. Raitos milicijos buriai taipg jodinėjo. Viską komandavojo gubernatorius Coolidge. Milicijantai, su šautuvais ant pečių, persergsti kiekvieną burelį: "keep moving", —stovėt gatvėse nevalia.

Salės Uždaryta.

Daugybė draugijų turi nuostolius, kadangi su[illegible] baliai ar šiaip susirinkimai negalėjo įvykti.

Areštai.

Milicijantai apsupa bandas gemblerių ir varo į policijos stotis iškeltomis rankomis. Tokių paveikslų pilni vietos dienraščiai. Milicija su policijos automobiliais gaudo vagius ir mušeikas ir areštuoja.

Vienas rusas idenos laike bandė atimt šautuvą iš milicijanto,— kitas milicijantas rusą nušovė, o sykiu sužeidė praeivę mergaitę. Praeivių labai daug sužeista.

Kol-kas streikas politiško pobudžio neturi absoliutiškai. Darbininkai sako: "Pirmiaus policistai mums galvas skaldė laike streikų, tat tegul dabar sužino, ką reiškia kova už buvį."

Nukentėję Lietuviai.

sužeistas jaunas atletas Planskis, ponios Tuinilienės brolis. Mažiau sužeistos kelios lietuvės moters.

Siuvėjo Jaguškos dirbtuvei gauja išmušė duris ir išvogė rubų apie už $2,500.-00.

Išdaužyta langai Šidlausko aptiekos (į kur tapo suvilkta keli sužeisti ir vienas numirė), Pilvinio ir Zaldoko krautuvės, Abazoriaus, Jurgeliuno, Matuzo, "Darbininko", Sakatausko, Lapėno barzdaskutyklos, Lithuanian Furniture Co., Ivaškevičiaus, Čapliko, Kyburio ir kit.

Miesto valdžia raminanti, kad nuostoliai bus atlyginta.

Apsikalė.

Kuomet ant W. Broadway buvo važiojami kulkosvaidžiai ir milicijantai šaudė minią sklaidydami —daugumą firmų savo krautuvių langus apsikalė. Ant W. Broadway yra daugiau išdaužytų bei apkaltų langų negu sveikų. Iš visų lietuviškų laikraščių spaustuvių tik "Sandaros" langai liko sveiki ir neapkalti.

Gali Kylt Generalis Streikas.

Streikuojanti policistai prižada visuomet laikyt darbininkų, o ne kapitalistų pusę, jeigu streikas bus laimėtas. Majoras stovi už tarimasi su policistais, bet gubernatorius apsiima be tarimosi pergalėt policistus, jų vietas užpildant milicija, kol policistai nesugrįžš prie darbo senomis sąlygomis. Vienok dirba tik keliolika senų policistų, kuriems greit bus mokama pensija. Bostone gerai organizuoti elektros darbininkai, konduktoriai, motormanai, telefonistės, duonkepiai, bartinderiai ir kitų šakų darbininkai, kurie ketina remt streikuojančius policistus.

Tuom tarpu milicija valdo miestą. Jau užmušta 7, sužeista apie šimtas ir apie keli tukstančiai žmonių policijos nuovadose laukia teismo. Nuostoliai apskaitomi milionais.

Bostonas Pirmas.

Pasipriešinimas Anglijos karunai kilo Bostone. Klausimas policijos prisidėjimo prie Am. Darbo Federacijos taipgi Bostone kilo. Bostono gatvės pirmiausia plaunamos žmonių krauju.

Šio streiko atgarsiai smarkiai plečiasi visoj Amerikoj.

Miesto valdžia ketina apstatyt miestą naujais policistais rugs. 22, bet prašalinus miliciją bus sunku išvengt betvarkės, kol policijos streikas neužbaigtas.

So. Bostone apsistojo du Medicinos Daktarai Lietuviai.

Praktikavusis Chicagoje Dr. Jonas Jonikaitis paskutinius kelis mėnesius specializavosi gerklės, nosies ir burnos ligų gydymo Miesto Ligoninėje New Yorke. Ten gaunama labai gera praktika, bet ir sunku pakliuti daktarui į tą ligonbutį. Dabar Dr. Jonas Jonikaitis atvyko į So. Bostoną ir drauge su savo broliu taipgi medicinos daktaru- chirurgu Juozu Jonikaičiu atidaro ofisą po numeriu 495 E. Broadway, tame pat bute, kur pirmiaus buvo Dr. Matulaičio ofisas.

Lionginas Masilionis ir Jurgis Milašius užeikite į "Sandarą": jums yra atėję laiškai iš Lietuvos.

J. J. Perminas, moksleivis iš Valparaiso, Ind. viešėdamas pas savo gimines Montello, Mass. lankėsi "Sandaros" redakcijoje.

"Sandaroje" galima gaut nusipirkti pavienių numerių Kauniškės "Lietuvos", Lietuvos valstybinio dienraščio. Kaina 40 skatikų, —parduodame po 15 centų. Kauno laikraščiai mus pasiekia apie į 20 dienų.

Redakcijos Atsakimai.

J. Pakarklis, Norwood, Mass. Juk Lietuvos Pilietis rašė, kad Tamsta TMD. pikniko neboikotavote, o apie kitus neužsimoka ginčyties: rašėte po sykį su savo oponentu ir užtenka.

B. J. Mastauskas ir J J. Belskis, Washingtone.— Tik labai svarbius pranešimus, prisiųstus anglų kalboje, verčiame ir taipiname. Worcesterio seimo nutarimų netalpiname, kad sutaupint laiką ir vietą.

Juozas Sadauskas, Lowell, Mass. ir **Al. Čižauskas,** Montello, Mass. — Atėjusius į "Sandarą" laiškus iš Lietuvos jums persiuntėme.

Cambridge, Mass. Lietuvių Draugijų Sąryšis rengia Mass-Mitingą rugsėjo sept. 21, 1919. Thorndike School salėje, Spring ir E. Cambridge, St. Pradžia 2 v. p. p. Bus daug kalbėtojų ir bus renkama aukos pasiuntimui tiesiog Lietuvon.— **Komitetas.**

Extra!

EXTRA! PAVEIKSLAI!

Bus rodomi LTK. Bažnyčioj Jezaus Kristaus gyvenimas. **Ketverge Rugsėjo 18, 1919. LTK. Bažnyčios salėj.**

Pradžia 7:30 val. vak. Užkviečiam visus atsilankyti ant šių gražių paveiksių. Įžanga **dykai.**

LTK. B. KOMITETAS.

KONCERTAS

J. BUTĖNO

Įvyks **Subatoje, 27 Rugsėjo** (Sept.) 1919 m. Lietuvių Salėje kampas E ir Silver Sts, So. Boston, Mass. Pradžia 7:30 vakare.

Kitas garsus dainininkas JULIUS KRASNICKAS, Baritonas, pasižymėjęs puikiu savo balsu New Yorke, pasirodys pirmą syk Bostone ant scenos.

F. MORKUS, Bass-Baritonas mokinasi New England Konservatorijoj, pirmą syk dainuos solo.

Miss. L. GANNON New England Konservatorijos studentė Pianu skambins.

Dainuos M. JABLONSKAITĖ, soprano iš Worcester irK. MINKELIUTĖ, soprano iš Brooklyno..

Žodžiu, koncertas bus pilnai turtingas, todėl nė vienas nepraleiskite progos ir visi atsilankykite į šį koncertą.

Kviečia KOMITETAS.

Pajieškau Klemenso, Magdalenos ir Vincento Malinionių, Petro ir Klemenso Lietuvninkų, paeina iš Kreivosios Dvarnos, Kalvarijos vals. Marijampolės apskričio. **Petras Malinionis,** 33 Mercer St., So. Boston, Mass. U. S. A.

Liberty Bondsus priima už pilnus $50 dolerių.

L. A. B-vės atstovas,
P. Bartkevičia,
877 Cambridge st.,
E. Cambridge, Mass.

Specialės Vakarinės Kliasos Anglų Kalpos.

Vyram, kurie nori pagerinti žinojimą angliškos kalbos, taipgi yra 40 kitų kursų komercijos mokslo ir kitų šakų.

Kliasos prasideda Rugsėjo 22. Rašykit arba užeikit ypatiškai paklausti pilnesnių informacijų,

316 Huntington Ave.
Boston Y. M. C. A.,

(38)

PARSIDUODA FARMA.

80 akrų žemės. Labai puiki vieta, arti miestelio. Jeigu kas nori tai aš sutinku mainyti ant namo bile kokiam dideliam mieste. Adresuokit:

B. STELNIONIS,
BOX 41,
Peacock, Mich. (42)

Nusipirk Mosties

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50 c. ir $1. Pinigus galit siųsti ir stampomis.

J. RIMKUS
P. O. BOX 36, Holbrook, Mass.

Tel. Richmond 2957-M.

Dr. David W. Rosen

Gydo visokias ligas, chroniškas ir slaptas vyrų ir moterų ligas. Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare.

321 Hanover st.,
Boston, Mass.

Liet. Ukėsų Drg. svarbus susirikimas įvyks ketverge, rugs. 18, 1919, Liet. salėj, 7:30 v. v. Visi nariai pribukite. **M. Mockapetris.**

STASYS PUTA, REAL ESTATE

GERBIAMIEJI!

Norėdamas namus ar farmas pirkti, parduoti, mainyti ar inšuryti, kreipkitės prie musų. Mes galim geriausia patarnauti bile reikale. Ofisas atdaras iki vėlai vakare. Jeigu norėsit stogą dengti, ar reikės painterio, plumberio, tai mes galim prirodyti.

Stasys Puta, Savininkas.

Ofisas:	Gyvenimo vieta:
366 Broadway,	769 Broadway,
Tel. S. B. 52015	Tel. S. B. 962-W.

SOUTH BOSTON, MASS.

AGENTAI:

Pranas Mučinskas, **Juozas Ananis,**
Alekas Andrulis.

Lietuviu aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyka.

H. CABITT,

100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N, Y.

ATYDA!

Centralio Bendro Lietuvių Banko Prezidentas Juozas Kavaliauskas sako:

Kad atstatymas Lietuvos priguli nuo pačių lietuvių. Žmogus negali jausties laisvu, pakol patsai savo reikalų negalės atliktī. Svetimtaučiai sako, kad tik 25 nuošimtis lietuvių moka skaityti ir rašyti, o tie, kurie moka skaityti ir rašyti, mažai supranta arba nenori suprasti, tautos reikalus. **Tai jeigu Kiniečiai turi 3000 raidžių ir visi moka skaityti, Tai kodėl mes, lietuviai, nemokam, turėdami tik 26 raides?** AR MES NE TOKIAS SMEGENIS TURIM? Taip, broliai ir sesutės, sukruskime mes visi, kaip vienas už visus, o visi už vieną ir išmokime rašyti ir skaityti. Atminkite, kad MOKSLAS-ŠVIESA, o ne MOKSLAS—TAMSYBĖ.

Lai pamato pasaulis, kad mes neturėdami per 40 metų savo spaudos mokam rašyti ir skaityti kaip ir kitų mokytų tautų žmonės. Kad pagelbėjus Jums visiems, t. y. moterims ir vyrams atsiekti tą brangiausį tikslą, aš savo lėšomis atidariau mokyklas šiuose miestuose: Bostone, So. Bostone, Cambridg'iuj, Lynne, Brightone ir kituose Naujos Anglijos miestuose.

Tad visi iki vienam reikalaukit aplikacijų ypatiškai ar per laiškus, šiuo antrašu:

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS,

32-34 Cross St., Boston, Mass.

SERGANTI ŽMONES

Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jųs jau beveik nustojote viltį kada nors išsigydyti, ateikite ant examino dykai ir gaukit mano patarimą. Aš esu praktikavęs medicinoje ir gydyme 25 metus gydydamas nuo Kroniškų, Nervų ir visokių ligų. Jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatiškai išekzaminuoju jus kiekvieną sykį ateinant pas mane.

Jeigu sergate Kroniška, Nervų, Kraujo, Skuros, Skilvio, arba kokia kita liga, pasitarkit su manim ir gaukit mano patarimą dykai.

JIEŠKOK PAGELBOS KUR GALIMA JĄ RASTI.

Per daugel metų praktikuojant gydyme **Nervų, kroniškų, ir įvairių ligų,** patyriau, kad naujas elektros - medicinos gydymas pagelbsti kur kiti budai nieko negelbsti ir tuomi išvengiama skausmus ir pavojus operacijų.

Atmink — Atidėliojimai, neapsižiurėjimai ir netikęs gydymas yra pavojingi. Ateik pas mane jei tu reikalauji pagelbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus.

DR. MORONEY

673 Washington St., Arti Boylston st., pirmos durys nuo Gayety Teatro,, **Boston, Mass.**

Ofiso valandos:	Nedėldieniais:
9 ryto iki 8 vakare.	10 ryte iki 2 po piet.